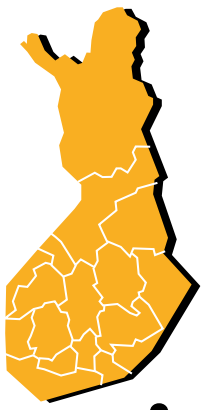

KOTISEUDUN ÄÄNI

LEHTI LUONNON MONIMUOTOISUUDEN, YMPÄRISTÖN JA IHMISTEN TERVEYDEN JA OMAISUUDEN PUOLESTA

"Onpa upeaa, että vihdoinkin tuulivoimaloita ja muita luontoa tuhoavia "vihreän siirtymän" hankkeita vastaan järjestetään mielenosoitus Helsingissä!"

Olen ollut aktiivisesti mukana Iisalmen Vuorimäkeä vastustamassa, meillä on vapaa-ajankoti Kiuruvedellä aivan suunnitellun tuulivoimateollisuus alueen Vuorimäen takapihalla.

Nyt pääsemme kertomaan isolle yleisölle mielipiteemme myös kotikaupungissamme Helsingissä."

– Innolla mukana Sirpa

Suomen kaunista luontoa ja elinympäristöä tuhotaan

■ Sumeilematta tuulivoimateollisuus-alueilla, siirtolinjoilla, kaivosteollisuudella, laajoilla aurinkoenergiakentillä ja datavarastorakennuksilla. Kunnissa jätetään tarkoituksellisesti arvioimatta rakentamisen pitkäaikais- ja yhteisvaikutuksia, uskotaan mitä lobbareita?, ei paikallisia asukkaita, mökkiläisiä tai maanomistajia. Jos suunnitelmat toteutuvat, se aiheuttaa merkittävät omaisuuden menetykset pääosin maaseudun ihmisille ja elinkeinoille, vie

elintilan metsän eläimiltä ja linnuilta sekä tuhoaa maisemat. Seuraaville sukupolville jää jäljelle vain musta tulevaisuus – ympäristöjätteet sekä saastuneet järvet, pohjavedet ja tuhoutuneet maisemat.

Toimijoina on pääsääntöisesti ulkomaalaisten omistamat yhtiöt, tuotot menevät ulkomaille ja ongelmat tulevat tavallisen suomalaisen veronmaksajan kannettavaksi. Suomalaisten työllistä-

misvaikutuksia suurennellaan tarkoitushakuisesti päättäjiä ja hanketoimijoiden toimesta. Rakentamisaikana työllistetään jonkin verran suomalaisia, mutta käytön aikainen työvoiman hankinta tapahtuu ulkomailta. Myös investointeihin liittyvät hankinnat tapahtuvat pääosin ulkomailta. Kiinteistöverotulot eivät kata vahinkoja ja kunnille on tulossa todella merkittävät kustannukset seuraavien vuosikymmenten aikana.

"Vihreä siirtymä" – kaunis kotimaamme Suomi

Puhtaan Vihreän siirtymän nimissä hyväksikäytetty, hävitetty ja tuhottu luonto ei pysty puhumaan. On vain meidän pienten ihmisten äänet paikallisten särkyneiden ja peruuttamattomasti kadotettujen luontokohteiden äärellä, pirstoutuneena kuulumattomiin.

Kotiseudun Ääni on pienten paikallisten äänien yhdistyminen suureksi suomalaiseksi kansanliikkeeksi. Kotiseudun Ääni on Sinun ja minun, meidän äänemme. Se on Suomen ja sen luonnon ääni, jonka vihdoin saamme kuululle vihreän siirtymän alta.

Anna äänesi kuulua kotiseutusi ja sen luonnon puolesta.

**Luonnon ja ihmisten omaisuuden puolesta
MIELENOSOITUS Helsingissä**

Lisätietoja ja kuvia tapahtumasta kotisivuiltamme
www.kotiseudunaani.fi

KOTISEUDUN ÄÄNI

Kotiseudun Ääni lehti on lehti, jossa tuodaan esille eri kuntien tilanteita tuulivoima teollisuuden, kaivosteollisuuden, siirtolinjojen, aurinkoenergiakenttien, data-keskusten ja vetyteollisuuden suunnittelun ja aikanaan mahdollisen rakentamisen vaikutuksista. Vaikutukset ovat erittäin vahingollisia luontomme, elinympäristöömme, pohjavesiin, ihmisiin, eläimiin ja linnustoihin, omaisuuteen (omakotitalot, maatilat, kesämökki) sekä maa- ja metsätalouteen.

Lehti julkaistaan useissa lääneissä eri puolilla Suomea.

Tämän lehden valmistumisen ovat mahdollistaneet seuraavat alueella toimivat luonnon puolustajat:

- Pelastetaan Kiuruveden Luonto
- Pelastetaan Pielaveden Luonto ry
- Aktiivit Hattulassa
- Aktiivit Pielavedellä
- Aktiivi Viitasaarella
- Aktiivi Pielavedellä
- Aktiivit Lapinlahdella
- Pelastetaan Sonkajärven Luonto ry
- Aktiivi Kokkolasta
- Pelastetaan Suomen Luonto ry
- Aktiivi Joutsasta
- Pelastetaan Järvi-Suomi ry
- Aktiivi Iisalimesta
- sekä monet yksityishenkilöt

Pelastetaan Suomen Luonto ry

2021 perustettu yhdistys, jonka tavoitteena on suojella Suomen luontoa ja erityisesti sen monimuotoisuutta.

Juuri nyt tärkein projektimme on pitää huolta, että tuulivoimaa rakennetaan Suomeen vastuullisesti, ihmisiä kuunnellen ja luontoa tuhoamatta. Pelkäämme, ettei näin ole tällä hetkellä tapahtumassa.

Massiiviseen tuulivoimarakentamiseen liittyvät haitat tulevat koskettamaan kaikkia meitä suomalaisia enemmän tai myöhemmin, ellemme vaadi tuulivoimalakia suojaamaan luontoa ja ihmisiä niiltä.

Pelastetaan Suomen Luonto ry on puoluepoliittisesti sitoutumaton yhdistys, jossa on mukana tavallisia suomalaisia. Toimimme yhteistyössä maanomistajien, yritysten sekä muiden tahojen kanssa.

Yhteystiedot:

0400 501 998 / Upi Vartiainen
info@pelastetaansuomenluonto.fi

Liity jäseneksi veloituksetta

www.pelastetaansuomenluonto.fi

Pääkirjoitus

Nyt viimeistään pitää olla huolissaan

■ Suomen luonto on meille monelle kuin toinen koti. Sen hiljaisuus, monimuotoisuus ja puhtaus ovat asioita, jotka kulkevat mukana lapsuuden muistoista vanhuuden päiviin. Luonto antaa voimaa, rauhaa ja juuret.

Puolusta luontoa, pysähdy miettimään, mitä haluamme jättää seuraaville sukupolville?

Estä tuulivoimateollisuuden, siirtolinjojen ja kaivosten rakentaminen keskelle hiljaisinta luontoa. Herää nyt, ettei 300-metrinen tuulivoimalahirviö ole pian kotisi tai mökkisi nurkalla tai kaivos tuhoaa läheisiä vesistöjä.

Omaisuuksuojalaki on osa turvallisuuden tunnetta.

Moni suomalainen elää maaseudulla, lomailee tai mökkeilee alueella siksi, että ympäristö tuntuu turvalliselta ja omalta. Kun pankit eivät halua arvioida ja rahoittaa kiinteistöjä tuulivoima-alueiden läheisyydessä tai kun rakentaminen pysähtyy epävarmuuden vuoksi, myös ihmisten arkinen turvallisuudentunne horjuu. Tällaisista asioista on tärkeää puhua avoimesti ja etsiä ratkaisuja, jotka huomioivat sekä luonnon että asukkaiden tarpeet.

On rohkaisevaa nähdä, että monet kunnat ovat jo oivalta neet luonnon arvon vetovoimatekijänä. Kauniit maisemat, hiljaisuus ja luontomatkailu ovat asioita, jotka kantavat pitkälle. Ne rakentavat tulevaisuutta, joka on sekä taloudellisesti että henkisesti kestävä.

Varsinkin kiinteistöverot ovat päättäjiä lyhytnäköisesti ohjaava tekijä. Ei tehdä julkisia laskelmia tuloista eikä haitoista, jotka tulevat esimerkiksi kiinteistöjen arvonalenemisina nykyisille ja tuleville asukkaille sekä yrittäjille ja luonnolle. Puhumattakaan riittävistä perukuvauksista. Uhkana on, että kunta ja veronmaksajat maksavat tuulivoimaloiden purkamisen.

Vihersiirtymän teatteriesitykset

Kuntien järjestämät tuulivoimahankkeiden esittelytilaisuudet ovat monin paikoin muuttuneet näytelmäksi, jossa kuntalaisia ei aidosti kuulla. Hanketoimijat ja konsultit hallitsevat puheenvuoroja, ja osa kuntapäätäjistä nykytelle sivussa. Tällainen menettely syö luottamusta ja antaa kuvan, että ratkaisut tehdään jo ennen keskustelua. Kuntalaisten ei pitäisi joutua taistelemaan oikeuksiensa puolesta

Sisällysluettelo

Sivu 3

■ Kymmenen Kohtalokasta pointtia

Sivu 4

Pielavesi

■ Tuulivoima ja kunnallinen päätöksenteko – kenen tiedoille ja kenen riskillä?

Keitele

■ Meillä on kansallinen hätätila ja siihen on herättävä

Sivu 5

Kiuruvesi

■ Lomailu ja tuulivoimateollisuus-alueet

Sonkajärvi

■ Ryssiikö Suomi matkailulinkeineen "vihreällä" siirtymällä

Sivu 6

Luhanka

■ Totuuksia tuuli- ja aurinkovoimasta sekä kaivoshankeista

Viitasaari

■ Mitä sitten, jos ei ole tuulivoimaa?

Viitasaari

■ Ei kaivostoimintaa Viitasaaren Kärnäen kylälle

Tuulivoima

■ Kontrolliselvityksiä tuulivoima- ja kaivosalueille

Sivu 7

Rautalampi

■ Etelä- Konneveden ystävät kokosi Harjulinjan

vastustajia

Siirtolinjat

■ Siirtolinjat luikertelivat suomalaisen elinympäristöön ja luontoon

Sivu 8

■ Totta vai legendaa

Sivu 9

■ Talven 2026 pakkaset osoitti tuulivoiman haavoittuvuuden ja aiheutti kuluttajille järkyttävän sähkölaskun.

Tuulivoima

■ Miksi äänestä ja melusta ei oikeasti puhuta?

Viitasaari

■ Tuulivoimateollisuusalueista vapaat kunnat ja suojaetäisyyttä vaativat kunnat

Kiuruvesi

■ Kiuruvesi ja tuulivoima

Sivu 10

■ Kuka oikeasti päättää – maakuntakaava vai kuntalaiset?

Ympäristölupa

■ Tuulivoimahankkeen ympäristölupa – kunnan toimivalta ja kuntalaisen vaikutusmahdollisuudet

Kiuruvesi

■ Mallia sosiaalisten ja ympäristöllisten tekijöiden huomioon ottamiseen

Sivu 11

■ Tuulivoimateollisuusalueiden maanvuokrasopimusten

11 heikointa lenkkiä maanomistajan kannalta

vuosien valitus- ja lupaprosesseissa. Päättäjiin tehtävä on kuunnella asukkaita ja suojella heidän hyvinvointiaan – ei syytä heille ylimääräistä henkistä ja taloudellista kuormaa.

Energiaratkaisujen pitkä varjo

Tuulivoiman vaihteleva tuotanto on nostanut sähkön hintaa ja lisännyt epävarmuutta. Datakeskukset kuluttavat valtavia määriä sähköä ja vettä, mutta hyödyt valuvat usein ulkomaille. Samaan aikaan siirtolinjat ja teollisuusrakenteet muuttavat suomalaista maisemaa pysyvästi. Suomi tarvitsee energiaratkaisuja, jotka ovat sekä ilmastolle että ihmisille aidosti kestäviä.

Nyt on aika kysyä: kumpaa Suomea me rakennamme – luonnon ja ihmisten Suomea vai lyhytnäköisten teollisuusratkaisujen, joiden edunsaajina ovat kansainväliset suuryritykset?

Upi Vartiainen

Puheenjohtaja

Pelastetaan Suomen Luonto ry

Viitasaari

Sivu 12

Avoim kirje

■ "On kotiintulon aika"

Luonto

■ Laululinnut, onko hiljainen kevät jo liian lähellä?

Sivu 13

■ Lähellä olevat tuulivoimateollisuus-hankkeet estävät haja-asutus-alueiden kiinteistöjen ylläpidon, lainarahoitus evättään

Datakeskukset

■ Suomeen suunniteltujen ulkomaisten datakeskusten Suomen taloudelle tuoma hyöty jää vähäiseksi

Sivu 14

■ Luonnon puolesta ristikko

■ Mielenosoitus toteutui myös Iisalmissa

Sivu 15

Satu I

■ Sen pituinen se

Pelastetaan Suome Luonto ry

■ Tuulivomahankkeiden kriittinen tarkastelu ja vaikuttaminen

Sivu 16

■ Perustavoitteemme on Suomen itsenäisyyden ja riippumattomuuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa ja sen myötä huolenpito kansalaisten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Tämä kulkee kaiken muun edellä.

Kymmenen kohtalokasta pointtia

1. Luonnon tuhoaminen rakennus aikana

Tuulivoiman näennäisen vihreä sähköntuotantomuoto tuhoaa tuhansia hehtaareita hiilinielujä. Voimaloiden rakentamiseen käytettävät tuotantopanokset ympäri maailman ovat todella mittavat. Rakentaminen tehdään kaukana käyttöpaikoista ja rakentamiseen uhrataan valtavia määriä maametalleja ja resursseja johon vihreys kaatuu. Merkittäviä luontokohteita, hiilinielujä ja virkistysalueita menetetään koko keskisessä Suomessa.

2. Luonnon tuhoaminen käytön aikana

Roottorin siipimateriaalin on todettu sisältävät yhdisteitä, jotka leviävät suurelle alueelle metsiin leviten maaperään. On pelko, että alueen riista ja marjat ovat pitkiä aikojä syötäväksi kelpaamattomia. Eläinten reivirien tuhoutuminen on selvä asia. Melu- ja väikehaitat ovat suuret, jolloin hyönteiset ja eläimistö siirtyy kauemmaksi ja luonnon monimuotoisuus menetetään suurilta alueilta.

3. Luonnon tuhoaminen käytön jälkeen

On pelko, että ennallistaminen jää maanvuokraajien ja kuntien väliseksi asiaksi. Koska Suomessa ei ole tuulivoimalakia, ei suurelta osalta ulkomaalaisomisteisilla toimijoilla ole selkeää pakkoa "siivota jälkiään". Suomalainen tytäryhtiö päätynee konkurssiin ja mahdolliset perukuvaudet ovat vain teoreettisia kuten esim konsernivakuuksia. Kuntien tai maanomistajien saamat tuotot eivät kata perukustannuksia. Järeät perustukset jäävät maahan aiheuttaen pysyvän haitan luonnolle. Vertailun vuoksi: ELY vaatii että "Kärkäinen" purkaa vanhan navettansa kivijalan ja ruokintapöydän seuraamusten uhalla. Kai myös tuulimyllyn antura pitää purkaa?

4. Demokratiavaje vai vale-demokratiaa

Kaavoja valmistellessaan kunnat eivät kuuntele lähialueiden asukkaiden mielipiteitä ajoissa. Kaavoja valmisteltaan maanvuokraajien, tuulivoimahankkeiden ja kaavoittajan kesken jopa kaksi vuotta ennen asian julkistamista. Kunta toimii kuntalaisiaan vastaan. Lähialueiden kiinteistöjen arvot romahtavat. Kukapa haluaisi ostaa huvilan ja rentoutua tai asua pysyvästi teollisuusalueen melussa.

5. Terveyshaitat

Maailmalta on kokemuksia voimaloiden aiheuttamista terveyshaitoista, joita voi verrata sisäilmongelmiin. Osa ei aisti mitään, osa saa oireita matalista bassoaänistä ja osa menettää terveytensä lopullisesti. Suomi ei noteeraa ulkomaisia tutkimuksia, koska haluamme olla vihreän siirtymän malliooppilas. Pelko terveyden menettämisestä kalvaa monia. Väitetään, etteivät lehmät ja muut kotieläimet tiineydy voimaloiden lähellä. Monen yöt kuluvat painajaisia katsellessa jo nyt. Minkä muun ympäristöön saastuttavan ja terveyshaittoja aiheuttavan laitoksen rakentamista kunnat ajavat asumusten lähelle?

6. Kansantalous

Jotkut uskottelevat, että syntyvä energia tulee suomalaisten käyttöön ja hyödyttää meitä. Valitettava väärinkäsitys. Lähes sähkömavarainen Suomi tuottaa jo nyt yli 95% sähköstään päästöttömästi ja tarvitsee tuulivoimalle erityisesti säästövoimaa. Tuulivoimaloiden ulkomaiset omistajat myyvät sähkönsä kulloinkin parhaalla hinnalla kan-

sainvälisen sähköpöolin kautta. On myös ilmennyt että, tuulivoimayhtiöt myydään hyvin usein käytön alkamisen jälkeen edelleen ulkomaisella lainoituksella ja tällöin Suomi menettää yhtiön yhteisöverot konserniavustuksilla junailtuun tulonsiirtoon ulkomaille. Kansantaloutemme panostaa siirtolinjoihin Fingridin kautta. Kenelle valuu hyöty kuluttajien rahoittamilla ja maanomistajilta pakolonastetuista sähkölinjoista. Saadaanko kyseisistä panostuksista mitään koskaan takaisin?

7. Luottamus yhteiskuntaan

Tiedämme jo nyt, että hanketoimijat voitelevat kyllen asukkaita ns. kylärahalla täysin avoimesti. Tärkeitä toiminnan mahdollistajia ovat myös puolueet. Tuulivoimakiinteistöverojen odotetaan olevan maaseutukuntien pelastajaj. Pinnan alla rehottava korruptio odottaa paljastaajansa. Yksi tutkintapyyntö on alueeltamme jo lähtenyt – kysyen oliko kyseessä lahjonta. Kuntalaisten perustuslaillinen ja kuntalainen osallistumisoikeus kunnan asioihin laiminlyödään kabineteissa juntuissa päätöksissä.

8. Asukkaiden vastakkainasettelu

Naapuri vuokraa maitaan ja vaikenee asioista kuin muuri. Hän kannattaa tietysti tuulivoimaa. Hänen naapurinsa talo on alle kahden kilometrin päässä tuuliteollisuusalueesta. Tämä ymmärrettävästi vastustaa voimaloiden tuloa. Talo on vielä pankkiin kiinnitetty. Arvo putosi. Kukaan ei osta. Lisäksi vastakkainasettelu kärjistyy kun kunta toimii asukkaita kuulematta. Valtapuolue on puolesta. Kateus kalvaa. Ilmapiiri kärjistyy. Tutut eivät enää tervehti... Typerimmät sanovat ääneen, että joudatte kärsiä yhteisen hyvän vuoksi, (kunhan minä saan maistani vuokratuloja). Näillä seuduilla toiminut Ikaikainen naapuriapu on vaihtunut kyräilyyn ja naapurien ja sukujen välisiin eturistiriitojen aiheuttamaan riiteltyyn.

9. Hyöty vai haitta

Tärkein peruste tuulivoiman rakentamiselle ovat kunnan oletettavasti saatavat kiinteistöverot. Jos laki ei muutu? Tiedossa olevat perukustannukset ovat kuitenkin suuremmat kuin saatavat hyödyt. Rakennett tuulivoima-alueet muuttuvat jätemaaksi joita kukaan ei tulevaisuudessa halua enää omistaa. Oisiko parempi vaihtoehto ja kuntalaisten etu, että elinvoimansa menettänyt kunta ottaisi hetken lisäaikaa ennen lopullista elinympäristön tuhoamista. Vaihtoehtoja talouden tasapainottamiseen pitäisi hakea säästöistä, yritys toiminnan elvyttämisestä, kuntien välisestä yhteistyöstä ja jopa kuntaliitoksista.

10. Perintö seuraavalle sukupolvelle

Mittava ja rajoittamaton tuulivoimarakentaminen läpi koko kesken Suomen jättää jälkeensä katkeroituneita asukkaita, joista osa muuttaa pois. Entiset virkistys- ja metsätsylalueet ovat raiskioita. Voimaloiden tehtyä tehtävänsä n. 20 vuoden päästä alkaa taistelu (käräjöinti) teollisuusalueitten eli entisten luonnontilaisten metsien ennallistamisesta. Maanvuokraajien jälkeläiset manaavat vanhempiaan. Päättäjäsukupolvi, joka näki rahania, on jo ajat sitten vaihtanut parempiin maisemiin ja virkoihin. Mahtaako tuulivoimakiinteistövero pelastaa kaupungin talouden? Ehkä hetkeksi - tai ei ollenkaan.

Puhumattakaan kaivoksista, jotka käytön ja sen jälkeen jättävät ikuiset jäljet ja pilaantuneet vesistöt ja pohjavedet. Haitat meille, rahat kansainvälisille sijoittajille.

KOTISEUDUN ÄÄNI LEHDEN JULKAISEMISEN MAHDOLLISTAVAT LEHDEN JULKAISU ALUEELLA TOIMIVAT YHDISTYKSET, YKSITYISHENKILÖT JA YRITYKSET.

#MobilePay

LAHJOITA!

"Luonto ei voi puolustaa itseään meidän jokaisen tulee sitä hoivata."

Teemme vapaaehtoistyötä luonnon ja ihmisen omaisuuden puolesta. Toimintamme on täysin yksityisten rahoittajien varassa ja kulut on suuret. Lahjoita sinäkin, mahdollisen ympäristösi tuhoutuminen maksaa paljon enemmän. Merkitse "Viesti" kohtaan lisätieto minkä kunnan tai alueen toimintaa haluat tukea, tuki menee lyhentämättömänä heille.

TUE JA KANNUSTA TOIMINTAAMME, KIITOS JO ETUKÄTEEN.

Pieni ele sinulta,

SUURI TEKÖ LUONNOLLE

TUKITILI/SAAJA: Pelastetaan Suomen Luonto ry (Y-tunnus: 3240290-1)
TILINUMERO: FI32 5541 2820 0323 17
VIESTIKENTTÄÄN: Maininta PIENKERÄYS
KERÄYSNUMERO: RA/2026/208
INFO: Rahankeräyksen oikeellisuuden ja raportointi tullaan vahvistamaan tilitoimiston erillisellä yhteenvedolla. Lahjoitusten antajien tiedot pysyvät luottamuksellisena.

VASTUUHENKILÖ: Upi Vartiainen, Viitasaari

Ajatuksia Ylläksen huipulta

Anna taivaansinen olla unelmien usva, Anna järvien säilyä tuntureiden helminä. Anna pilvien nousta korkeudessaan vapaasti ja ylväänä.

Suojaa tämä kaunis ja karu lapinmaa rahan ja ahneuden hyökkäyksiltä.

Varjele ja vapauta tämä pyhämaa ahneilta ympäristöä tuhoavilta, rikkautta hamuavilta tuulivoiman ja kaivosteollisuuden loppareilta.

Anna päätöksentekijöille viisautta puolustaa isänmaata ja isänmaata rakastavia asukkaita.

Reijo Glad
– aktiivinen maaseuturomantikko

Pielavesi | Maarit Honkanen

Tuulivoima ja kunnallinen päätöksenteko – kenen tiedolla ja kenen riskillä?

Tuulivoima koskettaa yhä useampaa kuntaa ja yhä useampaa kuntalaista. Päätökset tehdään kunnissa, valtuustoissa ja lautakunnissa, mutta niiden vaikutukset näkyvät ihmisten arjessa vuosikymmeniä eteenpäin. Kyse ei ole vain energiasta tai ilmastotavoitteista, vaan siitä, miten kunnissa päätetään, kenen tiedolla päätetään ja kuka kantaa riskit, jos asiat eivät mene suunnitellusti.

■ Monessa kunnassa tuulivoimapäätökset tehdään kovassa aikataulupaineessa ja rajallisen tiedon varassa. Hankkeet ovat teknisesti monimutkaisia, ja käytännössä lähes kaikki päätösten taustamateriaali tulee hankekehittäjiltä ja heidän käyttämiltään konsulteilta. Valtuutetut ja kuntalaiset joutuvat luottamaan siihen, että esitetyt selvitykset kertovat kaiken oleellisen – myös ne asiat, jotka puhuvat hanketta vastaan. Todellisuudessa vaihtoehtoisia näkemyksiä ja riippumatonta arviointia on usein niukasti.

Tämä näky erityisesti siinä, miten hankkeiden häiäitoja käsitellään. Melu, väike, luontovaiikutukset, maiseman muuttuminen ja terveydelle haitallinen infraääni koskettavat suoraan ihmistä ja elinympäristöä, mutta ne jäävät usein teknisiksi liitteiksi tai lyhyiksi maininnoiksi esityslistoilla, jos niihinkään. Kuntalaisen näkökulmasta on vaikea ymmärtää, miksi omassa arjessa koettavat vaikutukset tuntuvat jäävän taloudellisten hyötylaskelman varjon.

Päätöksenteon asetelmaa vahvistavat valtuustoseminaarit ja infotilaisuudet, joita järjestetään usein juuri ennen ratkaisevia kokouksia. Näissä tilaisuuksissa puhutaan tyypillisesti hankkeiden hyödyistä, hyväksynnän rakentamisesta ja mahdollisuuksista kuntataloudelle. Harvemmin pysähdytään avoimesti pohtimaan riskejä, epävarmuuksia tai sitä, mitä tapahtuu, jos ennusteet eivät toteudukaan. Kun tieto tulee yhdestä suunnasta ja päätös on jo lähellä, todellinen harhinta kapenee.

Erityisen ongelmalliseksi tilanne muuttuu silloin, kun hanketoimijat tai heihin kytketyvät tahot ovat mukana päätösten valmistelussa tai läsnä päätöksentekotilanteissa. Es-teellisyyskysymykset eivät ole kuntalaisten kiusantekoa tai kehityksen vastustamista, vaan osa oikeusvaltiota. Hallintovalitukset syntyvät usein siksi, että menettely ei ole ollut riittävän huolellista tai läpinäkyvää. Jokainen kumottu kaava on merkki siitä, että päätöksenteossa on menty liian nopeasti tai liian yksipuolisen tiedon varassa.

Lapinlahti | Mervi Eskelinen

Meillä on kansallinen hätätila johon on herättävä!

■ Kyläkoulut on lakkautettu, kirjastoauto ei kulje, kauppa-auto lopetettiin, teiden auraus ja kunnossapito on surkealla tasolla. Autot hajoavat ja paikat tippuvat hampaista, kun köröttelemme kyläiteitä. Mikä meitä siitä huolimatta pitää asunassa maaseudulla? Miksi kaikesta tästä huolimatta taistelemme maaseudun puolesta?

Rakkaus maahan, naavaisiin metsiin, pimeyteen, tähtikirkkaisiin öihin, hiljaisuuteen. Meidän koti on täällä, juuret syvällä maassa, sukutilojen mullissa ja sukupolvien kierrossa. Kun kaikki muu on viety, meillä on vielä luonnonrauhallinen asuinympäristö, yllellisyys joka sitoo meidät tiukoin sitein maaseutuun. Nyt tämäkin on uhattu!

Tuulivoima-, aurinkovoima- ja kaivosuunnitelmat vyöryvät hallitsemattomasti suomalaiselle maaseudulle. Kunnat sokaistuvat lobbareiden kiinteistöveropuheista. Hupatetaan halvasta sähköstä ja sähkön loppumisesta.

Monessa kunnassa tuulivoimaa perustellaan vahvasti kiinteistöverotuloilla. Lupaukset uusista kouluista, teistä tai palveluista kuulostavat houkuttelevilta, etenkin tiukassa taoustilanteessa. Kuntalaiselle nämä lupaukset voivat näyttäytyä toivona paremmasta tulevaisuudesta. Käytännössä syntyy usein niin sanottu toivebudjetti, jossa kunnan uusi hanke tai investointi esitellään jo ennakkoon rahoitettavaksi tuulivoimasta saatavilla kiinteistöverotuloilla, vaikka tulot eivät ole vielä varmistuneet. Harvemmin kuitenkaan käydään avointa keskustelua siitä, kuinka varmoja nämä tulot ovat, kuinka pitkään ne kestävät ja mitä tapahtuu, jos ne jäävätkin odotettua pienemmiksi. Kunnan tulevaisuutta rakennetaan näin laskelmien varaan, joihin ei liity selkeää riskitarkastelua.

Kuntalaisia ja luottamushenkilöitä harhaan-johdetaan usein väittämällä, että tuulivoima tuo kuntaan elinvoimaa. Ymmärrettäänkö elinvoima tällöin lähinnä verotuloina, vaikka todellinen elinvoima syntyy ihmisistä: asukkaista, yrittäjistä ja yhteisöistä? Käytännössä tuulivoiman läheisyyteen jäävät asumukset voivat tyhjentyä, ja ihmiset hakeutuvat yhä useammin kuntiin, jotka linjaavat avoimesti, etteivät ne rakenna tuulivoimaa alueelleen. Näin tuulivoima voi heikentää kunnan veto ja pitovoimaa, vaikka sitä markkinoidaan painvasaisena ratkaisuna.

Yksi vähiten käsitellyistä kysymyksistä liittyy tuulivoimaloiden elinkaaren loppuun. Voimalat eivät ole ikuisia, ja niiden purkaminen maksaa. Suomessa purkurahastot eivät ole kattavasti lakisääteisiä, ja vastuu purkamisesta perustuu pitkälti sopimuksiin. Tavalliselle kuntalaiselle ja maanomistajalle tämä herättää perustellun kysymyksen: kuka maksaa, jos yhtiö on kadonnut tai varaton silloin, kun voimalat pitäisi purkaa? Tämä ei ole teoreettinen riski, vaan asia, joka realisoiutuu monissa kunnissa tulevina vuosikymmeninä.

Kaiken taustalla on puutteellinen riskien arviointi. Taloudellisia, oikeudellisia ja ympäristöriskejä ei kunnissa käsitellä samalla vakavuudella kuin hankkeiden hyötyjä. Silti päätökset sitovat kuntaa ja kuntalaisia pitkälle tulevaisuuteen. Valtuutetun tehtävä ei ole vain hyväksyä esitettyä aineistoa, vaan pysähtyä kysymään vaikeita kysymyksiä myös silloin, kun vastaukset eivät ole valmiiksi paketoituja.

Kuntalaisilla on oikeus ymmärtää, mitä heidän elinympäristössään tapahtuu, ja päättäjillä on vastuu varmistaa, että päätökset perustuvat avoimeen, monipuoliseen ja rehelliseen tarkasteluun. Päätökset on tehtävä vasta sen jälkeen, kun hankkeen kaikki vaikutukset on perusteellisesti selvitetty, ja jokainen luottamushenkilön on kannettava päätöksestä oma moraalinen vastuunsa – ei piiloutua puolueen yhteisen kannan taakse.

Pohdittavaa itselleni luottamus-henkilönä

Vastuu tiedosta ja sen ymmärtämisestä

■ Olenko itse ymmärtänyt päätöksen vaikutukset, vai luotanko siihen, että joku muu on ymmärtänyt ne puolestani?

■ Tiedänkö, mitkä asiat hankkeessa ovat varmoja ja mitkä perustuvat oletuksiin?

■ Olenko tietoinen myös niistä näkökulmista ja vaikutuksista, joita esityksissä ei korosteta tai kerrota lainkaan?

Haitat ja vaikutukset arkeen

■ Ketkä kuntalaiset hyötyvät päätöksestä ja ketkä kantavat haitat?

■ Onko päätös oikeudenmukainen niille, joiden elinympäristö muuttuu pysyvästi?

■ Kuulenko myös niitä asukkaita, joilla ei ole voimavaroja tai rohkeutta osallistua aktiivisesti?

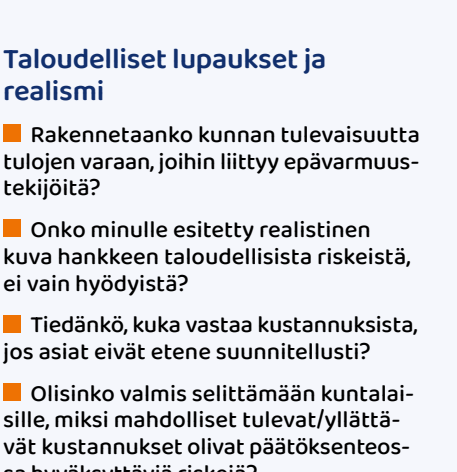
■ Miten mahdollisiin haittoihin puututaan, jos ne osoittautuvat suuremmiksi kuin ennakoitiin, varsinkin kun hankkeita ei edellytetä ympäristölupaa?

■ Houkutteleeko TV kaavoituspäättös uusia asukkaita vai karkottaako se nykyisiä ja potentiaalisia tulijoita?

Päätöksenteon avoimuus ja esteellisyys

■ Ovanko hanketoimijat tai heihin sidoksissa olevat tahot osallistuneet valmisteluun tai olleet läsnä päätöksen-teossa?

■ Onko kunnassa varauduttu hallinto-valituksiin – ja miksi niitä ylipäätään syntyy?

Purkuvastuu ja tulevat kustan-kukset

■ Kuka vastaa tuulivoimaloiden purkamisesta niiden elinkaaren päättyessä?

■ Onko purkurahasto olemassa, ja onko se riittävä todellisiin kustannuksiin nähden?

■ Mitä tapahtuu, jos hankeyhtiö on maksukyvytön tai poistunut markki-noilta?

■ Voivatko kustannukset lopulta siirtyä maanomistajille tai kunnalle?

Riskien arviointi kokonaisuutena

■ Onko hankkeesta tehty kattava taloudellinen, oikeudellinen ja ympäris-töllinen riskianalyysi?

■ Kuka kantaa riskit, jos asiat eivät etene suunnitelmien mukaan?

■ Ovanko riskit ja hyödyt jakautuneet oikeudenmukaisesti kuntalaisten kes-ken?

Päätöksentekijän vastuu

■ Voinko päättäjänä perustella tämän päätöksen myös 20–30 vuoden kuluttua?

■ Voinko seistä tämän päätöksen takana myös silloin, kun en ole enää luottamustehtävässä?

■ Olisinko valmis asumaan itse hankkeen vaikutusalueella?

■ Onko tämä päätös sellainen, josta voin olla ylpeä myös jälkikäteen?

Kiuruvesi | Sirpa Ruotsalainen

Lomailu ja tuulivoimateollisuusalueet

■ Olen taistellut viimeiset viisi vuotta Kiuruveden Heinäkylässä sijaitsevan vapaa-ajanasuntomme naapuriin suunniteltua suurta tuulivoimalaitosta, lisälmen Vuorimäkeä vastaan. Alue ei sijaitse Kiuruveden kaupungin alueella, vaan, mitenkäs sattuukaan, juuri kuntarajalla lisälmen puolella. Näinhän näitä tuuliteollisuusalueita usein sijoitellaan, aivan kuntarajalle. Naapurikunnan asukkaita suunnitelmista harvoin informoidaan.

Vuorimäkeen, kuten kaikkiin muihinkin Suomen tuulivoimahankeisiin, tuntuu liittyvän kuntien ja kaupunkien osalta suurta sala-myhkäisyyttä. Voimala-alueiden suunnitelu tulee naapurustossa asuville usein ihan puskista. Niin Vuorimäenkin kohdalla oli. Suunnitelmat olivat jo pitkällä, kun huhuja naapurustoon mahdollisesti rakennettavasta jättitornien alueesta keskelle maaseutu-maisemaa alkoi erilaisten netin puskaradioi-den kautta kantautua alueen lähiasukkaiden korviin.

Myöskään naapurikuntaan Pielavedelle, aivan Vuorimäen viereen, suunnitellun Löytänän tuulivoima-alueen tuloa pidettiin pitkään harvojen tietona. Vielä nytkin, talvella 2026 on tosi työn takana kaivava tuulivoima-firman sivulta esiin karttaa, missä näkyisivät aivan kylki kyljessä sijaitsevat lisälmen Vuorimäki ja Pielaveden Löytänä. Nämä kaksi aluetta muodostavat kuitenkin todellisuudessa yhden jättimäisen voimala-alueen keskelle Ylä-Savon maaseutua.

Isälmen kaupungin kaavoittaja Sari Niemi vetosi hänelle soittaessani siihen, että kyllä tietoa on ollut kaupungin virallisilla tiedotussivuilla saatavilla. Käsi pystyyän tämän lu-kijoilla: kuinka moni teistä seuraa aktiivisesti kotikaupunkinsa virallisia kaavoitusviivuja? Entäpä naapurikaupungin?

Jos tuulivoiman tulo paikkakunnalle olisi oikeasti hieno asia, miksi näitä hankkeita pitää suunnitella salassa? Luulisi, että paikallisissa medioissa ja kaikissa julkisissa tilaisuuksissa tuuliteollisuusalueen tulosta naapuriin rum-mutettaisiin kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa, turuilla ja toreilla!

Tuulivoimalaitosalueen tulo paikkakunnalle alkaa tavallisesti siitä, että päättäjät käyvät ensin kaikessa hiljaisuudessa neuvotteluja tuulivoimafirmojen kanssa. Sitten ”hyök-tään” maanomistajien juttusille. Näistä neu-votteluista pitää tietty olla ihan hys-hys! Edes naapurintoin omistajat eivät tavalli-esti tiedä toistensa tekemistä sopimuksista mitään.

Tuulivoimafirmat lupaavat kuntapäättäjille ja maanomistajille yhdeksän hyvää ja kymme-n kaunistaa. Tällaisia lahjoja paikkakunnille ovat esim. ilmalämpöpumput metsästysmajoille tai vaikkapa säihlymailat paikalliselle urheiluseuralle. Näin ihmiset saadaan tuulivoi-mamyönteisiksi toistamaan Firman kertomia fraaseja täytenä totena.

Päättäjien todelliset tiedot tuulivoimara-kentamisesta tuntuvat usein olevan kovin hataralla pohjalla. Pääasia on, että tuulivoi-marakentaminen nähdään vihreässä valos-sa. Kukapa tällaisia lupauksia ekologisesti ja luontoa säästävästä energiamuodosta voisi vastustaa? No tietysti ne, jotka ottavat asioista selvää!

On ollut varsin hämmentävää huomata, että kovin harva päättäjä on vaivautunut osallistu-maan esim. järjestettyihin yleisötilaisuuksiin, joissa tuulivoimaloiden piiriin joutuvien asukkaiden tuntoja voisi haistella. Vuorimäen osalta esimerkiksi ennen lopullista lisälmen

kaupunginvaltuuston päättävää kokousta järjestetyssä viimeisessä suuressa tilaisuus-dessa joulukuussa 2024 oli lisälmen kaupun-ginhallituksesta ja kaupunginvaltuustosta paikalla yhden käden sormilla luettava määrä päättäjiä. Asukkaiden huoli ei varmasti välit-tynyt eteenpäin pelkästä tilaisuudessa teh-dystä yhteenvedosta.

Muutamaa kuukautta myöhemmin, 10.3.2025, kaupunginvaltuutetut tekivät Vuorimäen tuulivoimalaitosalueesta lopullisen päätök-sensä. Oliko päättäjille oikeasti järjestetty puoleutonta infoa tuulivoimalaista vai pe-ruutivatko heidän tietonsa tuulivoimafir-mojen mielikuvainformaatioon?

Tulee väkisinikin mieleen, että monen paikka-kunnan päättäjät ovat puun ja kuoren välissä, kun tuulivoimafirmojen tarjoamia etuja on jo tullut otettu avosylin vastaan. Muutaman vuoden ajan on tullut kerrottua kylillä äänes-täjille, kuinka paljon hyvää tuulivoimaloiden tulo juuri meidän kunnallemme tai kaupun-gillemme tuo. Työpaikkojakin tulee rutkasti ja vihreän siirtymän viitta saadaan kunnan nimeä kirkastamaan. Paikkakunnalle saadaan ihan omaa lähisähköä! Tilaisessa tilanteessa on vaikea äänestää tuuliteollisuusalueen tu-losta paikkakunnalle ”ei”. Sitä paitsi eiväthän nuo jättimyllyt usein näy eivätkä kuulu päät-täjän pihamaalle tai kesämökin laituruille.

Kuntapäättäjät ovat kiinteistöveroerojen kiillo silmissään hyväksymässä näitä hankkeita ottamatta lainkaan selvää, miten voimalat vaikuttavat ympäristöön. Luonnossuojelu on tästä kulkana. Esimerkiksi Vuorimäen alueella sijaitsevista karhun talvipesistä han-kesuunnittelijat sanoivat, että tuulivoimalat rakennetaan sellaiseen aikaan, etteivät kar-hut ole silloin pesissänsä. Sinne myllättyyn raiskioonko karhut sitten syksyn tullen tyy-tyväisinä kömpivät lavelle?

Kun olen nyt viisi vuotta aktiivisesti tutkinut näitä asioita, yllytty edelleen uudelleen ja uudelleen tätä vastuuttomuutta ja välinpi-tämättömyyttä, millä näitä turisähkövoima-loita Suomeen ajetaan kun käärmettä pys-syyn. Luontoselvitykset on tehty vaikkapa siten, että YVA:ssa todetaan, ettei harvinaisia kevätkasveja alueella ole tavattu, kun maas-toon mentiin elokuussa.

”Tulikohan nyt töpättyä?”

Lähes minne päin tahansa ympäri Suomea ri-potellut ”tuulipuistot” aiheuttavat teollisuus-alueen lähellä olevissa ihmisissä vastustus-ta. Ympäri Suomen perustetaan tuulivoimaa vastustavia yhdistyksiä ja someyhdistöjä. Jos tuuliteollisuusalue on tulossa naapuriin, har-va toivottaa sen lämpimästi tervetulleeksi. Nämä ”vihreän siirtymän” (=kaikki vihreä siir-tyy) airut pilaavat tullessaan jopa tuhansia hehtaareita metsää, luontoa ja eläinten koti-paikkoja. Eiffel-tornin korkuiset (300-320 m) tornit näkyvät jopa kymmenien kilometrien päähän vilkkuvallinaen. Maisema ja luonnon-rauha ovat mennyinä.

Toivon päättäjille kaikissa Suomen kunnissa ja kaupungeissa viisautta ja ennen kaikkea paneutumista asiaan, ennen kuin viimeinen nuijankopautus tuulivoimalaitosalueen ra-kentamisesta tehdään. Päättäjien tärkeänä tehtävänä on toimia kunnan tai kaupungin asukkaiden, niin vakinaisten kuin vapaa-aja-nasukkaidenkin, edun valvojina. Jos suuri joukko asukkaita tuo huolensa esiin, päät-täjien työnä on ottaa tuo huoli vakavissaan, ettei käy sillä lailla, että jättitornien piirtyessä paikkakunnan siluettiin, päättäjä pohtii hiljaa mielessään: ”Tulikohan nyt töpättyä?”

Sonkajärvi | Kati Viskari, Pelastetaan Sonkajärven Luonto ry

Ryssiikö Suomi matkailuelin-keinoa ”vihreällä” siirtymällä?

■ Suomella on kunnianhimoinen tavoite olla vihreän siirtymän suurvalta vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteeseen sisältyvät tuuli- ja aurinkovoima, vetyputkistot, biokaasuaiatok-set sekä niiden kyljessä maametalikaivokset ja datakeskukset. Käytännössä tämä tarkoittaa tuhansia suunnitteilla olevia tuulivoima-hankkeita, satoja kaivoshankkeita ja laajoja aurinkopaneelientrejä. Lisäksi kaavailuissa on tuhansia kilometrejä vetyputkia ja kym-meniätuhansia kilometrejä uusia sähkönsiir-tolinjoja.

Suomen vienti ja bruttokansantuote no-jaavat vahvasti metsäteollisuuteen. Tämän ”vihreän kullan” rinnalla meillä on kuitenkin toinen merkittävä valti: puhdas ja ainutlaa-tuinen luonto. Sen varaan rakentuu myös matkailu, joka on noussut yhdeksi keskeisistä elinkeinoistamme.

Suomessa vierailee vuosittain noin kolme miljoonaa ulkomaalaista matkailijaa, ja he jättävät maahan noin 4,7 miljardia euroa. Kun mukaan lasketaan kotimaan matkai-ku, matkailun kokonaiskysyntä nousee noin 16,6 miljardiin euroon. Alan näkymät ovat tällä hetkellä hyvät, ja kasvua ennakoidaan jopa kymmenen prosenttia. Pelkästään Lapin matkailuun investoidaan seuraavaan kymme-n vuoden aikana noin 1,2 miljardia euroa.

Matkailu on merkittävä työllistäjä sekä ve-rotulojen tuottaja niin valtiolle kuin kunnille. Vuosittaiset verotulot liikkuvat noin miljar-din euron tasolla. Vuonna 2024 Lapin matkai-lu tuotti verotuloja 293 miljoonaa euroa, josta esimerkiksi Rovaniemi sai kunnallisveroina noin 4,8 miljoonaa euroa.

Matkailu keskittyy pääosin Etelä-Suomeen ja Lappiin, mutta alan yrityksiä toimii ympä-ri maata. Ne markkinoivat Suomea ulkomai-sille matkailijoille puhtaana ja ainutlaatuisen luonnon maana – paikkana, jossa voi kokea hiljaisuuden, kirkaat vedet, lumiset talvet, valoisat kesäyöt ja viileän ilmaston. Moni-le Keski-Euroopan kuumien kesien keskellä juuri Suomen raukkas ja rauha ovat vetovi-matekijöitä.

Useat matkailuyritykset ovat perheyrityk-siä, joiden toimeentulo riippuu matkailijavir-roista. Mitä tapahtuu, jos vihreän siirtymän hankkeet nousevat tällaisen yrityksen naa-purustoon? Jos maisemaa hallitsevat tuuli-voimaloiden väke ja ääni tai kaivostoiminnan melu, katoavatko matkailijat? Harva ukomai-nen vieras matkustaa Suomeen nähdäkseen teollisia rakenteita – niitä löytyy heidän ko-

Useat matkailuyritykset ovat perheyrityk-siä, joiden toimeentulo riippuu matkailijavir-roista. Mitä tapahtuu, jos vihreän siirtymän hankkeet nousevat tällaisen yrityksen naa-purustoon? Jos maisemaa hallitsevat tuuli-voimaloiden väke ja ääni tai kaivostoiminnan melu, katoavatko matkailijat? Harva ukomai-nen vieras matkustaa Suomeen nähdäkseen teollisia rakenteita – niitä löytyy heidän ko-

Luhanka | Hannu Heinonen

Totuuksia tuuli- ja aurinkovoimasta sekä kaivoshankkeista

TUULIVOIMASTA

■ Vielä vuonna 2025 Suomi oli Euroopan lu-paavin ja potentiaalisin tuulivoimamarkkina. Elineinoelämän keskusliitto ja alan etujärjes-tö mainostivat, että Suomessa on vireillä 200 miljardin edestä tuulivoimainvestointeja.

Tällainen väärän tiedon jakaminen on ollut vastuutonta poliittisia päättäjiä ja maamme maaseudun väestöä kohtaan. Tämän suuruisia investointeja ei ole ollut suunnitteilla. EK on ottanut listaukseensa myös tiedusteluita ja kiinnostuksen osoituksia, joilla ei ole mi-tään tekemistä investointien kanssa. Suuri määrä Suomen kunnista on tämänkin tiedon perusteella suunnitellut taloutensa pelkäs-tään tuulivoimasta saatavien kiinteistövero-jen varaan. Tämä on ollut virhe.

Pitkään tiedossa ollut **dramaattinen käänne** on nyt uutisoitu (AL 17.10.2025) ja (HS 28.2.2026), **Tuulivoiman rakentaminen pysähtyi.**

Säästä riippuvaisen tuulivoiman rakentami-sen myötä sähkön hinnan vaihtelu on kasva-nut rajusti. Kun tuulee, niin sähkö on halpaa, kun ei tuule, sähkö on kallista. Tämä on yksi juurisivistä toimialan hyyttymiselle ainakin lä-hivuosiksi. Myöskin investointikustannukset tuulivoiman ovat kasvaneet ja tuulivoiman vastustus on kasvanyt jyrkästi. Vastustus on hyvin perusteltua tuulivoimaloista johtuvien ympäristö- maisema- ja sosiaalisten haitto-jen takia. Nyt on näiden lisäksi ymmärretty taloudellinen mahdolltomuus itse tuulivoi-man tuottajille. Kun tuulisähköä tuotetaan, on sen hinta liian halpaa, kun tuulisähköllä voisi ansaita, niin ei tuule.

”Tuulivoiman vastustus on kasvanut jyrkästi”

Nykyisen tuulivoimakapasiteetin 9 400 MW:n lisäksi valmiiksi luvitettuja hankkeita on 4 000 MW:n edestä vastaten 600 voimalaa. Ne odottavat investointipäätöstä. Valmiiksi kaa-voitettuna on 1 200 voimalaa tuotantotehol-taan 8 000 MW. Kukaan ei osaa sanoa, mikä näiden 1 800 tuulivoimalan kohtalo on. Kun-ta suureen osaan näiden valmisteluun käyte-tyt resurssit ja raha ovat valuneet hukkaan?

Jyrkästä käänteestä, sähkön kysynnän, tuuli- ja aurinkovoiman investointien epävarmuu-desta ja sähkön hinnan riskeistä huolimatta valtio-omisteinen Fingrid on ilmoittanut in-vestoivansa tuulivoiman takia kantaverkon lisärakentamiseen ja parantamiseen 5 mil-jardia. Tässä rikotaan maanomistajien omai-suudensuojaa, kun siirtolinjojen alta lunaste-taan maata mitättömillä korvauksilla.

Näyttää myös siltä, että Suomeen suunniteltu meritulivoima on pidemmällä tähtäimelläkin

Viitasaari | Seppo Iäs

Mitä sitten, jos ei ole tuulivoimaa?

■ Tuulivoimaa ei olisi koskaan alettu raken-taa, jollei sille olisi keksitty syöttötariffia eli valtaisaan valtion tukirahoitusta. Tuen alkua-i-koina yhtiöt suorastaan ryypivät rahoissa.

Tuota tukea nauttivat vieläkin useat tuuli-yhtiöt muuttaman vuoden ajan. Uudemmat tuuli-hankkeet eivät suoraa tukea saa ja niillä alkaa pää tulla vetävän käteen.

Ollaanko maassamme vihdoinkin heräämäs-sä siihen, että tuulivoima on suuri bluffi? Sähkön tuotantoa kannattaa mitata hyötyte-holla. Vuositasolla tuulivoima tuottaa n.25 % olemassaolevasta kapasiteetistaan. Teho on äärimmäisen heikko. (Ydinvoimalla 80-90 %)

Nyt alkuvuodesta teho vain 20 %. Jos asetam-me tuon tuotannon vuosijanelle, tuulivoima tuottaa 3 kk vuodesta, senkin satunnaisesti ja seisoo tuottaamatta 9 kk. Käytännössä koko tuulivoiman kannattavuus on haudan par-taalla. Maksetaanko tuulivoimassa kuollutta lehmää?

Sähkön huoltovarmuus on vaarallisella tasol-a. Kuluneena talvena, kovalla pakkasella, saa-vutettiin sähkönkäytön uusi vuorokausien-

jäissä. Tätä osoittaa se, että meritulivoima-teollisuus kamppailee maailmanlaajuisesti valtavien ongelmien kanssa. Ilman massiivisia tukia sen tuottama sähkö ei ole kilpailukykyis-tä. Eryityisesti meritulivoima-ala on ajautunut umpikujaan taloudellisten riskien, 30-50 % nousseiden kustannusten, fyysikaalisten rajo-jen, merikaapeleiden ja toimitusketjujen pul-konkulojen sekä tukijärjestelmien takia.

AURINKOVOIMASTA

Aurinkoteollisuusalueiden riskit ja haitat ovat verrattavissa tuulivoimaan.Teollisen aurinkosähkön kapasiteettikerroin on Suo-messa 10-15 % eli vielä huomattavasti huo-nompi kuin tuulivoiman. Jos kaikki Suomeen suunnitellut 300 aurinkoteollisuusalueet toteutuisivat, merkitsi se 45 miljoonan kiin-nalaisen paneelin asentamista maaperään ja useita kymmeniä tuhansia inverttereitä sekä akkuvaroja. Kyberturvallisuusriskin lisäksi kaikki nämä luonnon monimuotoisuutta syö-vät jättimäiset alueet tulee aidata, mikä es-tää eläinten ja ihmisten liikkumista. Teollinen aurinko- ja maatuulivoima ovat kaikkein te-hottomimmat sähköntuotantomuodot vaati-miensa kaavoitus- ja rakennuspinta-alojen suhteen. Riskialtiita ovat myös lyhytikäiset akkuvaratot, joita suunnitellaan tuuli- ja aurinkoteollisuusalueille.

”Talokohtainen aurinko-sähkön tuottaminen on järkevää.”

Talokohtainen aurinkosähkön tuottaminen sen sijaan on järkevämpää maaseudulla ja kaupungeissakin. Kaupunkien julkisten rakennusten kattojen ja seinien sekä kerros-talojen parvekkeiden vuoraamista aurinko-paneeleilla tulee harkita. Voi kuitenkin olla, että päättäjät, arkkitehdit, museovirasto ja asukkaat eivät hyväksy tätä, toisin kuin hy-väksyvät tuulivoimarakentamisen ja aurin-kovomateollisuuden maaseudun luontoon ja maisemiin.

KAIVOKSISTA

Kaivoshankkeiden kritiikki on painottunut pohjoiseen Suomeen keskittyen ympäristö-haittoihin ja ulkomaalaisomistukseen. Viime vuosina kaivossuunnitelmia on yhä enem-män tullut julki Keski-Suomessa ja Etelä-Suo-messa.

Kaivosala tuulivoiman ohella ei lobatessaan etujaan juuri kiinnitä huomiota toimintansa aiheuttamiin haittoihin. On hyvä ymmärtää, että myös tuulivoiman rakentamisessa syn-tyy räjäytystöiden yhteydessä haittoja, kun louhitaan kalliosta maastoa tuulivoimaloi-den rakennuspaikoilla ja huoltoteitä raken-нетаessa.

Kaivosten räjäytystöillä on merkittäviä, sekä välittömiä että pitkävaikutteisia ympäristö-vaikutuksia, jotka liittyvät räjäytystöiden pö-lypäästöihin, tärinään, painealtoihin, maa-perään ja vesistöjen saastumisriskelhin sekä biologisiin häiriöihin.

”Räjäytystöillä on merkittäviä pitkävaikutteisia ympäristövaikutuksia.”

Kaivosten laajalle leviävä kivipöly voi kulkeu-ta keuhkoihin ja aiheuttaa hengityselinsai-rauksia, jopa syöpää. Tämä räjäytyspöly voi tuulen mukana ajautua usean kymmenen kilometrin etäisyydelle. Kiviaineeksista va-pautuvat mahdolliset raskasmetallit voivat levitä ilmateitse myös kasvillisuuteen, maa-perään ja vesistöihin. Räjäytysten seurauk-sena nitraatteja ja nitriittejä voi valua sade-vesien mukana vesistöihin saastuttamalla pohja- ja pintavesiä. Räjäytysten paineaallot, melu ja tärinä häiritsevät lintujen ja nisäkkäi-den käyttäytymistä ja pesintää.

Päijänteen ympäristössä on onnistuttu tor-jumaan lukuisia tuulivoimahankkeita ja kai-voosuunnitelmia. Kuitenkin Jyväskylän ja Luhangan rajalla ulkomaalaiset kaivosyhtiöt edelleen toinen toisensa jälkeen julkaisevat kaivosvarauksia ja ilmoittavat tavoittele-vansa”kullankaivajan tilipäiviä” Itse kaivos-työntekijät ovat alipalkattuja, työskentelevät vaarallisissa ja terveydelle haitallisissa olo-suhteissa.

Esimerkiksi yle uutisoi 5.3.2026 ”Kevitsan kai-voksen työntekijät saavat vihdoin korvauk-sest asbestihaitasta – heti perään ilmoitettiin muutoseuvotteluista”.

■ Tuulivoimahankkeissa ajaututaan kovin usein tilanteeseen, jossa hankevestaava ja osalliset ovat erimielisiä perusselvitysten laadusta ja riittävyvyydestä. Lainsäädäntö on onneksi tiukka: asukkaan oikeudet, ympä-ristön hyvinvointi ja luontoarvojen säily-minen ovat perustuslakia myöten hyvin tur-vattuja. Tai ainakin niiden pitäisi olla.

Mikä siis takaa lain toteutumisen mittavissa ja mutkikkaimsa hankkeissa? Hankevestaa-vat julistavat omaa vastuullisuuttaan, mutta sen vertaa vastuuta ei, että omille per-usselvityksille tehtäisiin laadunvarmistus.

Luontoasioiden selvittämisessä pelisäännöt ovat selvät - kiitos Ympäristöministeriön erinomaisen ohjeistuksesta. Niitä noudatta-malla alueidenkäyttöäin tavoitteet ja vaati-mukset olisi helppo toteuttaa. Useat toi-mijat eivät kuitenkaan osaa tai halua tehdä selvityksiään ohjeistusten mukaisesti. Tilan-ne menee kummalliseksi, jos ja kun valvova viranomainen ei piittaa omista ohjeistaan eikä puutu ohjeista poikkeamiisiin.

Yksi vaihtoehto asian ratkaisemiseksi on kontrolliselvitykset: palvelueeton asiantun-tija tekee samoja selvityksiä, joita hanke-konsultti on tehnyt. Sitten katsotaan onko tuloksissa eroja. Luontoasioissa tärkeimpiä tarkastelun kohteita ovat luontodirektiiv-in liitteissä mainittujen, erityisesti suo-jeltavien eläin- ja kasvilajien esiintymät. Luonnonsuojelulaisa näitä turvaa lisään-tymis- ja levähdysalueiden hävittämis- ja heikentämiskielto.

Moni hanke on kaatunut liito-oravan, met-säpeuran, jonkin suurpedon tai viitasam-makon suojelutarpeen takia. Vähemmän tunnettua on, että tiukasti suojeltavia lajeja on useissa hyönteisryhmissä ja joukkoon kuuluu myös paikoin melko yleisiä lajeja. Jo parinkin esiintymän löytäminen voi lainsä-dännön näkökulmasta muuttaa hankkeen toteuttamisen mahdollisuudet aivan toisen-laiseksi kuin alun perin on ajatelt.

Kontrolliselvitysten tekemiselle olisi siis hyvinkin suuri tarve, mutta toistaiseksi näitä tehdään vain vähän. Itse olen ollut kontrolleja tekemässä muutamalla tuuli-voima-alueella eri puolilla Suomea. Näiden tuloksena olen menettänyt uskonni hanke-konsulttien ammattitaitoon, työmoraaliin ja rehellisyyteen.

Kuva: Tarja Ruuska

Viitasaari | Ei kaivostoimintaa Kärnän kylälle!

■ Kaivostoiminnan toteutuessa vaarassa olisivat pohjavedet. Viitasaaren kaupungille tulee käyttövedet Luukkaaniemestä Tou-latkankaan pohjavesialueelta.Lisäksi alueel-la on yksityisiä kaivoja. Kaivos vaarantaisi myös Koliman ja siitä laskevan koskireitin vedenlaadun ja kalakannat. Toulatjokeen ja Kolima-Keitele -koskireitille on tehty kalata-loudellisia kunnostustöitä, mutta kaivoksen tulon jälkeen kunnostustöistä saadut hyö-dyt valuisivat hukkaan.

Kärnän alue on vanhaa kulttuurimaisemaa, pysyvä asutus seudulle on tullut jo 1500 -lu-vun lopulla. Kaivoksen mukana häviäisi osa Viitasaaren kultuurihistoriaa. Kaivoksen vai-kutus myös yleisesti ottaen maisemaa muut-tava, eikä ainakaan parempaan suuntaan.

Tuulivoima | Teppo Häyhä

Kontrolliselvityksiä tuulivoima- ja kaivos-alueille

■ Tuulivoimahankkeissa ajaututaan kovin usein tilanteeseen, jossa hankevestaava ja osalliset ovat erimielisiä perusselvitysten laadusta ja riittävyvyydestä. Lainsäädäntö on onneksi tiukka: asukkaan oikeudet, ympä-ristön hyvinvointi ja luontoarvojen säily-minen ovat perustuslakia myöten hyvin tur-vattuja. Tai ainakin niiden pitäisi olla.

Mikä siis takaa lain toteutumisen mittavissa ja mutkikkaimsa hankkeissa? Hankevestaa-vat julistavat omaa vastuullisuuttaan, mutta sen vertaa vastuuta ei, että omille per-usselvityksille tehtäisiin laadunvarmistus.

Luontoasioiden selvittämisessä pelisäännöt ovat selvät - kiitos Ympäristöministeriön erinomaisen ohjeistuksesta. Niitä noudatta-malla alueidenkäyttöäin tavoitteet ja vaati-mukset olisi helppo toteuttaa. Useat toi-mijat eivät kuitenkaan osaa tai halua tehdä selvityksiään ohjeistusten mukaisesti. Tilan-ne menee kummalliseksi, jos ja kun valvova viranomainen ei piittaa omista ohjeistaan eikä puutu ohjeista poikkeamiisiin.

Yksi vaihtoehto asian ratkaisemiseksi on kontrolliselvitykset: palvelueeton asiantun-tija tekee samoja selvityksiä, joita hanke-konsultti on tehnyt. Sitten katsotaan onko tuloksissa eroja. Luontoasioissa tärkeimpiä tarkastelun kohteita ovat luontodirektiiv-in liitteissä mainittujen, erityisesti suo-jeltavien eläin- ja kasvilajien esiintymät. Luonnonsuojelulaisa näitä turvaa lisään-tymis- ja levähdysalueiden hävittämis- ja heikentämiskielto.

Moni hanke on kaatunut liito-oravan, met-säpeuran, jonkin suurpedon tai viitasam-makon suojelutarpeen takia. Vähemmän tunnettua on, että tiukasti suojeltavia lajeja on useissa hyönteisryhmissä ja joukkoon kuuluu myös paikoin melko yleisiä lajeja. Jo parinkin esiintymän löytäminen voi lainsä-dännön näkökulmasta muuttaa hankkeen toteuttamisen mahdollisuudet aivan toisen-laiseksi kuin alun perin on ajatelt.

Kontrolliselvitysten tekemiselle olisi siis hyvinkin suuri tarve, mutta toistaiseksi näitä tehdään vain vähän. Itse olen ollut kontrolleja tekemässä muutamalla tuuli-voima-alueella eri puolilla Suomea. Näiden tuloksena olen menettänyt uskonni hanke-konsulttien ammattitaitoon, työmoraaliin ja rehellisyyteen.

Rautalampi | Raiili Kokoi

Etelä- Konneveden ystävät kokosi Harjulinjan vastustajia

■ Etelä-Konneveden kansallispuiston ystävät ry kokosi maaliskuun alussa Vesannolle juo-pon huolestuneita asukkaita kolmesta maa-kunnasta vastustamaan Fingridin sähkösiir-tosuunnitelmia.

Fingridin suunnittelema liki sata metriä leveä ja n. 200 km pitkä, Harjulinjaksi nimetty 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteys Pyhäjär-veltä Kangasniemelle, halkoisi upean metsäi-sen järvalueen.

Suomen luontoa ei tule uhrata näille voima-johdoille, jotka uhkaavat Suomen arvokkaita luontokohteita, metsätiloja, maatiloja ja luon-tomatkailuelinkeinoa, mutta myös kyliä ja va-paa-ajanasutusta.

Siirtolinjat ovat myös valtava menetys met-siemme ekosysteemille. Suunniteltu Harjulin-ja olisi osa suunniteltua liiki 4000 kilometrin voimalinjakonaisuutta tässä järjestömessä luontomme tuhoamisessa.

Siirtolinjoista maksettavat lunastuslain mu-kaiset korvaukset ovat lähes samat kuin torpparilain aikaan. Tuo laki tehtiin aikanaan huoltovarmuutta varten, mutta nyt ei ole kan-salaisten huoltovarmuudesta kyse. Maa- ja metsätilalliset ryöstetään nimellisin korva-uksin ja heidän elinkeinoltaan viedään pohjaja tässä muustassa siirtymässä: maat lunaste-taan nimellisellä korotuksella. Perustuslakia rikotaan monelta kohdin.

Kysymys ei ole myöskään mistään vihreästä tai puhtaasta siirtymästä. Ovatko suomalai-set vai ulkomaiset toimijat etusijalla omassa maassamme? Datakeskukset ja niiden tarvit-sema tuulivoima, jotka tarvitsevat siirtolinjo-ja, ovat pääosin ulkomaisessa omistuksessa.

Harjulinja-voimajohtoreitille sijoittuvat kun-nat ja kaupungit ovat Pyhäjärven kaupunki, Kiuruveden kaupunki, Pielaveden kunta, Kei-teleen kunta, Pihtiputaan kunta, Viitasaaren kaupunki, Vesannon kunta, Rautalammin kun-ta, Konneveden kunta, Suonenjoen kaupunki, Laukaan kunta, Pieksämäen kaupunki, Hanka-salmen kunta ja Kangasniemen kunta. Hanke sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Keski-Suomen ja Etelä-Savon maakuntiin.

Näillä kaikilla paikkakunnilla on arvokkaita vesistöjä, pohjavesi- ja vesipumppaamoja kai-voineen. Linjojen sähkötolpat ovat suuri riski

Karhu. Kuva: Tarja Ruuska

Pelastetaan Järvi-Suomi ry | Pekka Väisänen

Siirtolinjat luikertelivat suomalaisten elinympäristöön ja luontoon

Halsua siirtolinja. Kuva: Pekka Väisänen.

Mikä on teräksinen jättiläinen, joka on kasvanut joka suuntaan ja joka häiritsee ja haittaa elämäämme? Se on sähkönsiirtolinja, ja vasta viime aikoina siihen on alettu kiinnittää huomiota.

■ Yhteiskunnan nopea sähköistyminen ja varsinkin ns. vihreä siirtyvä on mullistanut sähkösiirron. Etelässä uusia linjoja on tullut valtaiteiden ja kehäteiden varsille, entistä suurempina ja entistä lukuisimmin sähkö-angoin. Maaseudulle on alettu vetää jopa sata metriä leveitä kolmen pylväsriivin lin-joja. Metsä niiden alta on poistettu ja luonto alistettu ihmisen toiminnolle satojen ja tu-hansien kilometrien nauhana.

Vihreästä siirtymästä puhutaan kauniisti mutta siitä huolimatta sähkönsiirtoa tarvi-taan ensi sijassa sähkön lisäkulutuksen ta-kia. Etelä-Suomeen valmistuu tänä ja ensi vuonna useita suuria datakeskuksia, joita varten kaikkia sähkönsiirron valtaväyliä ol-laan vahvistamassa. Datakeskukset ovat sähkösyöppöjä, jotka vaativat valtavasti sähköä pyörimiseen ja jäädytykseen.

Itäisen valtalinjan eli Järvilinjan vahvista-minen on juuri valmistumassa. Linjan kapa-siteetti on 800 kilovolttia, kuten muidenkin uusittujen linjojen kapasiteetti. Se tarkoit-taa kahta kahden pylvään vierekkäistä jo-noa. Usein 400 kv:n linjojen vieressä kulkee kolmas, 110 kilovoltin linja.

Kolme etelä-pohjoinen-suuntaista lin-ja halkoo Suomea, neljäs tulossa

Yhteiskunnan tarvehierarkiassa sähkönsiir-to menee lähes kaiken muun yli. Kun valtioli-nen sähkönsiirtoyhtiö haluaa rakentaa uuden sähkönsiirtolinjan, viranomaisten lupa on lähinnä muodollisuus. Fingrid saa linjan sinne minne se haluaa, pienin muutoksin.

Järvilinjan lisäksi myös keskisen Suomen halkovaa Metsälinjaa ja Pohjanmaalta Päi-jänteen rannoille koukkaavaa ja Hikiällä päättyvää Lakeuslinjaa on jo alettu vah-vistaa, mikä tarkoittaa kapasiteetin kas-vattamista. Esimerkiksi Metsälinjalla tämä tarkoittaa toisen linjan rakentamista paikoit-tellen ensimmäisen viereen. Sekin on uusi, aiempaa kookkaampi.

Varsinkin Lakeuslinja on maisemalle tuhoi-sa: Se vyöry Pohjanmaalla useiden jokilaaksojen yli. Päijät-Hämeessä se halkaisee useita valtakunnallisesti arvokkaita kult-tuurimaisemia. Siirtolinjojen rakentaminen on sujunut toistaiseksi ilman suurempaa vastarintaa, jopa Lakeuslinjan. Uusin hanke, Harjulinja, on kuitenkin lajissaan niin härski, että joukko paikallisia asukkaita on noussut sitä vastaan.

Halsua siirtolinja FG OX etelään. Kuva: Pekka Väisänen

Kuka oikeasti päättää – maakuntakaava vai kuntalaiset?

■ Viime aikoina on käyty vilkasta keskustelua tuulivoimahankeista ja siitä, miten maakuntakaava ”ohjaa” kuntien päätöksentekoa. On tärkeää oikaista yksi asia: maakuntakaava ei ole käskylista, joka pakottaa kunnan hyväksymään jokaisen hankkeen. Se on yleispiirteinen suunnitelma, joka antaa suuntaviivoja – mutta lopullinen päätösvalta on kunnalla.

Kun kunta vetoaa maakuntakaavaan perustellakseen kiistanalaisia tuulivoimaratkaisuja, on syytä kysyä: käytetäänkö maakuntakaavaa perusteluna vai selityksenä sille, ettei kuntalaisten ääntä haluta kuulla?

Maakuntakaava ei kumoa paikallista harkintaa Maakuntakaavan tarkoitus on sovittaa yhteen erilaisia maankäytön tarpeita laajemmalla alueella. Se ei kuitenkaan poista kunnan velvollisuutta:

- kuulla asukkaita aidosti,
- arvioida paikallisia vaikutuksia,
- huomioida elinkeinot, asumisviihtyvyyys ja maisema-arvot,
- sekä punnita hankkeiden kokonaisvaikutuksia.

Kunnanvaltuustolla on täysi oikeus myös hylätä hanke – vaikka se olisi maakuntakaavassa mahdollistettu.

Tilanne herättää kysymyksiä:

Useassa kunnassa on nähty tilanne, jossa aiemmin torpattu tuulivoimahanke tuodaan uudelleen käsittelyyn. Kuntalaisille tämä näyttää siltä, että päätös on jo tehty – ja vastustus sivuutetaan muodollisuutena.

Kun ihmiset kokevat menettävänsä:

- kotinsa arvon,
- elinkeinonsa (esimerkiksi maa- ja metsätalouden tai matkailun), hiljaisen elinympäristönsä,
- ja turvallisuuden tunteen omalla kotiseudullaan, kyse ei ole enää pelkästä kaava merkinnästä. Kyse on luottamuksesta.

Demokratia ei saa olla näennäistä

Kuntalain mukaan kunnan toiminnan tulee perustua asukkaiden itsehallintoon ja osallistumiseen. Jos kuulemiset ovat vain muodollisuus ja päätökset etenevät vastustuk-

sesta huolimatta, demokration henki kärsii. On myös muistettava, että tuulivoima ei ole arvovapaa kysymys. Se muuttaa maisemaa pysyvästi, vaikuttaa kiinteistöjen arvoihin ja voi rajoittaa perinteisiä elinkeinoja. Näitä huolia ei voi kuitata toteamalla, että ”maakuntakaava ohjaa”.

Kenen etu on etusijalla?

On rehellisesti kysyttävä:

- Ajetaanko tässä kuntalaisten vai ulkopuolisten toimijoiden etua?
- Kuka kantaa riskin, jos vaikutukset osoittautuvat arvioitua suuremmiksi?

Miksi aiemmin torpattu hanke tuodaan uudelleen, jos paikallinen kanta ei ole muuttunut?

Kunnan tehtävä ei ole olla läpivientikone, vaan harkitseva päätöksentekijä, joka puolistaa asukkaidensa etua.

Vetoomus päättäjille

Tuulivoimasta voi olla hyötyä, mutta sen pitää tapahtua paikallista hyväksyntää kunnioittaen. Maakuntakaava ei saa olla kilpi, jonka taakse piiloudutaan.

Kuntalaisten ääni ei ole hidaste – se on demokration perusta.

Kiuruvesi | Oona Kanteleenmäki, FT, metsätalousinsinööri

Mallia sosiaalisten ja ympäristöllisten tekijöiden huomioon ottamiseen

■ Pelastetaan Suomen luonto ry:n puheenjohtaja Upi Vartiainen kommentoi aiemmin ex-ministeri Krista Mikkosen väitettä siitä, että metsäteollisuus saisi erityiskohtelua (IL 7.5.2025). Vartiainen aivan oikein huomauttaa omassa kommentissaan, että pikemminkin tuulivoimateollisuus on saanut erityiskohtelua jos joku. Jokainen, joka on himpunkaan verran asioista perillä tietää hyvin, että metsätalouden ympäristölainsäädäntö on koko ajan tiukentunut.

Olen pohtinut näitä asioita paljon itsekin ja viime aikoina erityisesti sitä, mitä vastuullisuus tarkoittaa tuulivoimarakentamisen kohdalla? Olen miettinyt, miten kuntien virkamiehet ja kaavoista päättävät valtuutetut toteuttavat vastuullisuutta toiminnassaan? Kysymysten joukkoon on kuulunut sekin kelle kuntatoimijat ovat vastuullisia? Ovako he vastuullisia edustamilleen kuntalaisille vaiko ylikansalliseen tavoitteeseen asetellulle? Päätöksenteossa kun tuntuvat nykyisin korostuvan ylikansalliset tavoitteet ja taloudelliset tekijät, kun taas paikalliset sosiaaliset ja ympäristölliset tekijät jäävät ja jätetään enemmän tai vähemmän huomiotta.

Mallia päätöksenteon tasapuolisuuteen, siihen, että myös kyläkunnittaiset sosiaaliset ja ympäristövaikutukset otettaisiin tasapuolisesti huomioon niin sanotun vihreän siirtymän hankkeita ratkaistaessa voisimme hakea esimerkiksi vastuullisen metsänhoidon yhdistyksen rakenteesta ja toimintaperiaatteista. FSC:en kuuluu kolme toimivaltaista kamaria, joilla kaikilla on yhtäläiset oikeudet

vaikuttaa päätöksenteossa. Sosiaalista ja ympäristöllistä kamaria ja niiden edustamia näkökohtia ei toisin sanoen ainakaan lähtökohtaisesti kävellä yli taloudellisiin perusteisiin.

Yksi FSC:n toiminnan osa-alueista koskettaa yhteisösuhteita. Se tarkoittaa muun muassa, että paikallisten yhteisöjen sosiaalista hyvinvointia tulee ylläpitää ja jopa edistää. Toisessa käsitellään ympäristöarvoja ja taloudellisen toiminnan vaikutuksia ympäristöön: metsien ekosysteemiäpalveluita ja ympäristöarvoja tulee ylläpitää ja suojella sekä negatiivisia ympäristövaikutuksia välttää.

On erittäin positiivinen signaali, että taloudellisten tekijöiden rinnalla FSC-metsänhoidossa huomioidaan metsien muut hyödyt, kuten matkailu- ja virkistyskäyttö, metsästys, kalastus ja luonnontuotteet. Näiden näkökohtien soisi nousevan korkeammalle myös elämälle välttämättömän kaasun eli hiilidioksidin vähentämiseen pyrkivän päätöksenteon arvotuksissa. Metsien muiden hyötysten huomioiminen on kestävämpi tie ja tukisi suomalaisessa yhteiskunnassa luontaisesti kehittyneitä ja omista lähtökohdistaamme luotuja ihmisen ja luonnon suhdetta ylläpitäviä käytäntöjä.

(FSC on metsätuotteiden vastuullisuussertifiikaatti. Sertifiikaatin käytäntöjen mukaista metsävarojen käyttöä ja metsien käsittelyä edistää Forest Stewardship Council -niminen kansalaisjärjestö.)

haitan vuoksi tarvittaviin toimenpiteisiin, ympäristönsuojelulaisissa on säädetty myös haitankärsijälle ja eräille muille tahoille kuuluvasta vireillepano-oikeudesta, jolla valvonta-asia voidaan saattaa vireille. Tällainen vireillepano velvoittaa viranomaisen ryhtymään lain mukaisiin toimenpiteisiin ja antamaan vireille pantuun asiaan valituskelpoisen päätöksen. Prosessin lopputuloksena toiminnanharjoittaja voidaan velvoittaa hakeamaan tuulivoimaloiden toiminnalle ympäristölupaa.

Vaikka tuulivoimaloiden ympäristöluvan tarve ratkaistaan ensisijaisesti voimaloiden melun ja välkkeen perusteella, ympäristölupapäätöksillä voidaan hallita myös monia muita tuulivoimaloiden toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia, joihin ei voida antaa kaavamääräyksillä tai rakentamislupaehdoilla säädellä. Nämä määräykset voivat koskea esimerkiksi toiminnan tarkkailua, toimenpiteitä haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi sekä menettelyä poikkeustilanteissa ja toiminnan lopettamisen yhteydessä.

Yhdistyksemme voi auttaa ja neuvoa tuulivoimapaikkakuntien asukkaita ja myös kuntia tuulivoimaloiden ympäristölupaan liittyvissä kysymyksissä ja tuulivoimaloiden meluhaittaan liittyvissä prosesseissa.

Tuulivoima-kansalaisyhdistys TV-KY ry – ihmisten ja luonnon puolesta

<https://tvky.info/>

Suomessa on rakennettuja, rakenteilla ja suunnitteilla olevia maatuulivoimaloita noin 10 000. Kun yhteen voimalan perustukseen menee 3 750 tonnia betonia, niin tämä tarkoittaisi, että sitä valettaisiin maaperäämme 37,5 miljoonaa tonnia. Kun yhteen betoniautoon menee 20 tonnia betonia, niin se tarkoittaa 1,9 miljoonaa kuljetusta. Voimaloiden käytön jälkeen jäteläin mukaan perustukset pitää purkaa ja betoni ja teräksät tulee poistaa rakennuspaikalta. Kaikki tuulivoimaloiden muutkin osat on purettava, romutettava ja kierrätettävä. **TUULIVOIMA EI OLE PUHDASTA JA VIHREÄÄ SÄHKÖÄ.**

Tuulivoima tuhoaa sen, mitä sillä on tarkoitus suojella: LUONNON!

Niin sanottu vihreä siirtymä: Kun muualla painetaan jarrua vihreälle siirtymälle, niin Suomessa sen poliittinen hehkutus vain kasvaa. Suomen vihreässä siirtymässä suunnitellaan rakennettavaksi maamme luontoon ja maisemiin satoja tuulivoimateollisuusalueita, tuhansia tuulivoimaloita sekä valtava määrä kaivoksia ja aurinkoteollisuusalueita. Kyse on 1-2 miljoonan hehtaarin maa-alasta ja tuulivoimaloiden osalta 100 000 hehtaarin ilmatilasta.

1. Hirveä kiire. Tuulifirma haluaa tehdä sopimukset kovalla kiireellä maanomistajien kanssa, jolloin maanomistaja ei ehdi selvittää sopimuksen sisältöä alueen muiden maanomistajien ja juristin kanssa. Sopimus ei kuitenkaan sido tuulifirmaa, se voi luopua hankkeesta koska vain. Hankkeen mahdollinen toteutus kestää 4–6 vuotta, joskus jopa 10 vuotta ja maanomistaja on sopimuksen kanssa ns. löysässä hirressä korvauksetta. Sopimuksen tekohetkellä varsinaisesta hankkeesta tai kaavasta ei tiedetä juuri mitään. Sopimus on ”täydellinen”, mutta vain tuulifirmalle.

2. Sopimuksen voimassaoloaika on pitkä, 60-70 vuotta. Kuka voi ennustaa, miten toimintaympäristö muuttuu sopimuskaute-na? Miksi järjestää ongelmia perillisille ja seuraaville sukupolville?

3. Vuokrasopimuksen laskentamallit ovat laadittu niin monimutkaisiksi, että maanomistajan ei missään tapauksessa tule allekirjoittaa sopimusta ilman, että juristi valvoo hänen taloudelliset ja muut etunsa. Kuka pystyy laatimaan sellaisen sopimuksen, joka huomioisi kaikki mahdolliset hankkeen toteutusvaihtoehdot ja niiden vaikutukset esim. vuokratuottoon läpi sopimuskauden?

6. Siirtopykälä. Kiinnityskelpoiseen maanvuokrasopimukseen liittyy oleellisesti sen siirtokelpoisuus. Vuokrasopimuksen olemassaoloaikana tuulifirmat voivat siirtää sopimuksen periaatteessa kenelle tahansa maanomistajaa kuulematta, rajoittamattomia kertoja ja jopa useammalle toimijalle. Alueen omistaja ei voi etukäteen tietää, kuka hallitsee sopimusta ja mihin se lopulta päättyy. Kuka on vastuussa sopimuksen veloitteista, kun hän on vuosikymmeniksi antanut omaisuuttaan muiden hallintaan.

7. Panttaus. Kiinnitys yksistään, mutta erityisesti vuokrasopimuksen ollessa kiinnitysjärjestyksessä etusijalla esimerkiksi ulkomaalaiselle taholle, vaikeuttaa tilan tai sen

Tuulivoimateollisuusalueiden maanvuokrasopimusten 11 heikointa lenkkiä maanomistajan kannalta

8.osan myöhempää myyntiä. Esimerkiksi määräälan, johon kiinnitys myös kohdistuu, vapauttaminen kiinnityksestä on työläs prosessi ja voi myös olla este kaupan syntymiselle.

9. Hallintaoikeus. Tarkoittaa maanomistajalle sopimuksen teon jälkeen käytännössä sitä, että oikeudet vuokralle antamaansa maahan menevät tuulifirmalle, jää vain metsästys- ja kalastusoikeus sekä jokaisen oikeus liikkua maastossa ja poimia marjoja häiritsemättä tuulivoimatuotantoa. Maanomistaja vastaa sopimuksen mukaan tuulifirmalle kaikesta omasta tai suostumuksellaan tapahtuvasta toiminnasta, joka aiheuttaa vahinkoa tuulifirman rakennelmiin tai laitteisiin. Siten mm. metsästysvuokrasopimukset ovat maanomistajan kannalta mahdollittomia, koska esim. kiväärinluodin tehot riittävät kolmeen kilometriin ja osuessaan tuulivoimalaan se aiheuttaa helposti satojen tuhansien eurojen vahingot, joista vastaa maanomistaja. Kun tilan hallintaoikeus on annettu vuokralaiselle, on mahdollista, että maa- ja metsätaloustuotua peritään jälkikäteen takaisin.

10. Maanomistajan sitoutuminen kaikkien sopimusten muuttamiseen jälkikäteen ja edistämismelvoite. Miten oikeutesi maanomistajana huomioidaan, kun et voi vaikuttaa enää uuden sopimuksen sisältöön ja sinut veloitetaan edistämään tuulifirman toimintaa. Molemmat kohdat ovat erittäin tulkinnallisia ja voivat pahimmassa tapauksessa johtaa maanomistajan arvaamattomaan tilanteeseen. Ehdot ovat sopimusteknisesti täysin käsittämättömiä ja maanomistajaa alistavia.

11. Siirtolinjat (johtokäytävät) ovat leveydeltään yli 60 m ja muuntoasemat suurimmitään useiden hehtaarien laajuisia. Näiden alle jäävät maat pakkolunastetaan yksityiseen liike-toimintaan käytännössä korvauksetta. Kaupungit ja kunnat päätoimittajillaan- ja vuokrasopimuksen tehneet maanomistajat aiheuttavat merkittäviä taloudelliset menetykset sadoille maanomistajille kunnassasi.

12. Maanomistajat mahdollistavat tuulivoiman rakentamisen sopimuksen tekemisellä ja kunnat sekä kaupungit hyväksymällä kaavoituksen. Suuret kansainväliset yhtiöt ja pääomasijoittajat maksattavat yksittäisellä kuntalaisella, sähköön kuluttajilla ja veronmaksajilla merkittävän osan investointikustannuksistaan. Suorista ja epäsuorista tuista huolimatta, tuotot ovat verotuksen ulottumattomissa, sillä suuri osa pääomasijoittajien rahoitusta on veroparatiisi Luxemburgiin rekisteröidyillä rahastoilla. Tuulivoimateollisuusalueen ympäristön kaikkien kiinteistöjen arvo laskee 20 km säteellä tuuliteollisuusalueesta.

Yhteenveto:

- Älä koskaan allekirjoita minkäänlaista sopimusta ilman asiantuntijajuristin apua ja älä hyväksy yli 30 vuoden vuokra-aikaa.
- Älä koskaan suostu vuosivuokraan, joka on %-osuus voimalan tuottamasta tulosta tai voitosta. Näin vältät riskin, että et saa mitään vuokratuloa. Vuokran tulee olla 0,5-1% voimalan investoinnin arvosta.
- Älä koskaan suostu alle 750 000 € purkuvakuuteen / voimala. Vaadi purkuvakuuden maksatus etupainotteiseksi. 25 %, kun rakentaminen alkaa, 25 %, kun voimat kytketään verkkoon, 25 % 5 vuoden käytön jälkeen ja 25 % 10 vuoden kuluttua.
- Vaadi sopimukseen ehto, että toiminnan päätyttyä suostu tahansa suystä, vuokralainen purkaa vuoden sisällä kaikki voimaloiden maanpäälliset osat sekä perustukset kokonaan, akkuvarastot, muuntajat ja maakaapelit s ja ennallistaa kaikki rakennuspaikat sekä huolitoit.
- Vuokrasopimusta ei saa siirtää kolmannelle osapuolelle vuokranantajan kuulematta eikä ilman vuokranantajan suostumusta.

Miksi Suomen maaseudun hiljainen kansa antaa rakkaan kotimaansa pääosin ulkomaalaisomistajien tuulivoima, aurinkovoima - ja kaivos-teollisuuden käyttöön vastikkeetta ja hyväksyy ympäristön tuhoamisen?

Kuva: Hiljainen kansa näyttylu Suomussalmella

Avoin kirje | vapaasti käytettävissä ja jaettavissa*) *#kirje Keskusta*

”On kotiintulon aika”

Arvoisat Keskustan vaikuttajat ja päättäjät

Olen pitkän linjan politiikan tarkkailija ”keski-kaistalta”. Haluan jakaa kanssanne ajatuksia- ni luonnosta, tuulivoimasta ja Keskustasta.

A. Lähiluonnon merkitys:

Luonto on minulle elintärkeä vastapaino hektiselle ansiotyölleni. Kotimaakuntani lä-hiluonto – metsät, järvet, joet, suot, vaarat ja maisemat – tarjoaa loistavia mahdollisuuksia palautumiseen mm. retkeilyn, marjastuk- sen, metsästyksen, kalastuksen ja mökkeilyn avulla.

Lähiluonnon vaaliminen pitää luontokoke- muksen laadukkaana. Se on keskeinen edel- lytys maakunnan veto- ja pitovoimalle sekä elinvoimalle. Keskustan pitkän linjan luonto- suhdne, ylisukupolvisuus ja ”viileje ja varjele” -periaate ovat oikea suunta.

B. Tuulivoimarakentaminen uhkaa lähiluontoamme:

Olen aidosti huolissani hallitsemattoman maatuulivoimarakentamisen vaikutusis- ta arvokkaaseen ympäristöömme. Huoleni heräsi toden teolla, kun perheemme hankki vapaa-ajan asunnon noin sadan kilometrin päästä kotikaupungistamme, (suur)alueelta jossa sijaitsee merkittävä vapaa-ajan asu- men keskittymä. Havahduin – voiko olla totta, että tällaiselle luonnonkauniille, erämaisel- le alueelle on suunnitteilla yhteensä lähes 500 tuulivoimalaa (korkeudeltaan 300 m ± 30m) – ja mikä pahinta lukumäärä kasvaa koko ajan. Tuulivoima on jo nyt ehtinyt pilata lapsuudenkotini lähiluonnon, samoin van- hempieni kotikylät (eli minun mummolat). En ole huolieni kanssa yksin. Kentällä on paljon patoutunutta tyytymättömyyttä.

C. Ongelman laajuus:

Eniten minua huolestuttaa tuulivoimasuun- nitelmien mittaluokka: lähes kaikki maakun- tien kylät ympäri Suomen ovat uhattuina. Myös luonnonpuistot, kansallispuistot, Natu- ra-alueet, tunturit, jokivarret, kansallismai- semat, raakkujuot, luontomatkailukohteet ja vapaa-ajan asutusalueet (jne) ovat vaarassa. Ymmärrän jotenkin sen, että ilmastoahdis- tuksessaan rypevä Vihreät on valmis uh- raamaan lähes kaiken tuulivoiman alttarille. Mutta niin näyttää olevan myös Keskusta – ei niinkään ilmastoahdistuksen vaan ensisijai- sesti kiinteistöveron tähden.

D. Juuri Keskustan kannattajat kärsivät tuulivoiman haitoista eniten:

Keskusta, perinteinen maaseudun puolus- taja, on ollut aivan liian hiljaa tuulivoiman ongelmista, eikä ole liioin reagoinut kylien asukkaiden, mökkiläisten, metsänomistajien ja yrittäjien tuulivoimahuoliin (varsinkaan maaseutukunnissa). Siitä huolimatta että tuulivoiman haitat kohdentuvat täysimää- räisesti nimenomaan Keskustan äänestäjiin (huom! eivät Vihreiden äänestäjiin).

E. Keskustan rooli:

Keskusta on yksi hallitsemattoman tuulivoi- mabuumin mahdollistajista. Keskustan pe- likirjassa tuulivoiman kiinteistöverotuotto on kaikki kaikessa, vaikka se on lopulta pie- nehkö summa suhteessa haittoihin ja tuu- livoiman piikokustannuksiin. Mittakaavasta kertoo se että vuonna 2024 kiinteistöveron yhteenlaskettu tuotto oli noin 45 miljoonaa euroa, kun pelkkä tuulivoiman syöttötariffi vei veronmaksajilta noin 300 miljoonaa eu- roa – siis yli 560% enemmän.

F. Vuoden 2023 eduskuntavaalit:

Keskusta koki murskatappion vuoden 2023 eduskuntavaaleissa. Uskallan tunnustaa: tuulivoimaksymys vaikutti ratkaisevasti ää- nestyspäättökseeni. Tutkin ehdokaiden vaa- likonevastauksia tarkasti, mutta en löytänyt vaalipiiristäni yhtään Keskustan ehdokasta, jonka tuulivoimakanta olisi vastannut omaa- ni. Koin myös vastenmieliseksi antaa tukeani sellaiselle puolueelle joka edistää kylien lähi- luonnon pilaaamista. Luontoasiat, erityisesti tuulivoiman epäkohtiin puuttuminen, ovat minulle tärkeämpiä kuin Keskusta.

– Susanna Kivick

– Susanna Kivick

Luonto | Pekka Väisänen

Metsö. Kuva: Tarja Ruuska

Laululinnut, onko hiljainen kevät jo liian lähellä?

■ Keväällä tulevat muuttolinnut ovat Suo- men luonnon monimuotoisuuden elinehto ja itselleni ja monille kavereilleni erittäin merkittävä asia. Tottakai talvehtivat linnut ovat myös merkityksellisiä, arvostan suun- nattomasti esimerkiksi kanalintuja ja vali- tettavasti Suomen talvisissa metsissä on jo nyt enemmän korppeja kuin kanalintuja! Eli hiljainen talvi on jo meisiimme tullut. Voi- simmeko ottaa käyttöön uuden säästävän käyttäytymismallin ja suojella luontoamme ja lintujamme? Lintujen suojeluun voit vai- kuttaa esimerkiksi lähiympäristöstä huolehtimalla.

Tavallisen kansalaisen vaikutus mahdol- lisuudet ovat suuremmat kuin uskomme- kaan, aktiivisuuttasi päättäjien suuntaan tarvitaan. Kesäinen luonnon vehreys on nyt parhaimmillaan ja siitä nauttiminen on mellei täysin ilmaista. Kaikki mahdollinen aika kannattaa käyttää luonnossa liikkumiseen ja ympäristön ja vaikkapa lintujen seuraami- seen ja niiden laulun kuuntelemiseen. Se vai- kuttaa myönteisesti psyykkiseen hyvinvointiimme, lisää mielihyvää ja on innoituksen ja kauneuden lähde.

Ei ole itsestään selvyyys, että Suomi neidon luonto säilyy sellaisena mitä se aiemmin on ollut. Joka puolella Suomen maata on kai- ken maailman luontoa tuhoavia projekteja. Kaikki teollinen energia- ja kaivosrakenta- minen pirstoo elinympäristön, tuhoaa laajo-

siä ja ympäristöä. Olen onnellinen, jos joku muu on samaa mieltäni. Olen onnellinen, jos joku muu on samaa mieltäni. Olen onnellinen, jos joku muu on samaa mieltäni.

Hiihirauhka. Kuva: Tapani Kokkinen

Lähellä olevat tuulivoimateollisuus- hankkeet estävät haja-asutus- alueiden kiinteistöjen ylläpidon, lainarahoitus evätään

– Susanna Kivick

■ Kun Susanna onnistui vihdoin ostamaan unelmiensa talon, hän oli ikionnellinen. Hän löysi uuden kodin metsän siimeksestä Tihlän kylästä Pohjois-Savon Kiuruvedeltä. Kaup- paan on 30 kilometriä ja lähimpään asuttuun naapurisiin kilometri. Kaikkein tärkeintä Susan- nalle on, että kotiin ei kuulu minkäänlaista melua – vain linnunlaulua, puronsolinaa ja muita luonnon ääniä. Haluan asua luonnonrauhassa. Kodin pitää olla paikka, jossa voi kerätä voimia hiljaisuudessa, radiotoimittajana työskente- levä Susanna sanoo. Itkin onnesta, kun pankki myönsi lainan. Olin niin onnellinen, Kivick sanoo.

Kotini ympäristö on muuttumassa teollisuusalueeksi

■ Ja nyt olen tässä paskassa. Asian voi Susa- nan mukaan ilmaista myös niin, että hän on kotinsa lähellä suunniteltujen tuulivoimateol- lisuusalueiden panttivankina. Kodin ympäris- tössä on vireillä neljä eri tuulivoimahanketta, joista lähin teollisuusalue sijaitsee kahden ki- lometrin päässä kodista. Tuulivoimayhtiö halu- aisi rakentaa sinne 48 voimalaa, joiden korkeus on 300 metriä. Kymmenen kilometrin säteelle kodista on suunnitteilla yhteensä yli 150 lin- tuisippuria ja ne asettuvat kotini ympärille hevosenkengän muotoon. Olen päässyt ihan vihreän siirtymän ytimeen, Susanna sanoo. Tuulivoimayhtiöt kilpailevat rakennuspaikois- ta, sillä sähkön kulutuksen ennakkoidaan tupa- laantuvan Suomessa kymmenessä vuodessa.

■ Siksi hankkeita on nyt vireillä ”pilvin pimein”. Esimerkiksi reilun 50 kilometrin päähän Susa- nan kotoa, Pihlputaalle ja sen ympäryskuntiin, on syntymässä yli tuhannen tuulivoimalan keskittymä, jos kaikki hankkeet toteutuisivat. Susanna osti vuonna 1986 rakennetun punai- sen piilopirttinsä 80 000 eurolla kymmenen vuotta sitten. Nyt talon vakuusarvo on romah- tanut, mikä tarkoittaa, että vaikkapa remont- tilainaa on mahdoton saada. Näin on käynyt useille asunnoille Suomen haja-asutusalueilla. Susannan mukaan nyt on kyse vasta lähelle suunniteltavista teollisuusalueista. Asia selvisi, kun Susanna neuvotteli paikallisen pankkinsa kanssa pienehköstä lainasta viime keväänä. Hän sai tuolloin pankilta tyrmäävän vastauk- sen, jossa pankkin edustaja kirjoittaa: ”Selvitel- tin lainan vakuusasiaa ja tällä hetkellä tilanne sinun oman kiinteistön osalta on etten suosit- tele sen arvioimista tällä hetkellä”. Tuulivoima- teollisuusalueiden vaikutukset on kuitenkin merkittäviä ja keskeneräinen suunnitteluvaihe että se varmasti vaikuttaa heti kohteen arvi- oinnissa, joten en usko että siitä olisi riittävästi vapapaata vakuutta edes käyvän arvon puitteis- sa. – Pankki on kirjannut lausunnon, että tuuli-

Kuva: Susanna Kivick

Susanna Kivickin mielestä parasta on puuhastella kotona, jota aito luonto ympäröi.

töitä ja omaisuuksien arvot. Tämä tuntuu henki- seltä ja taloudelliselta väkivallalta, hän sanoo. Susannan mukaan talon ostohehtellä hänellä ei ollut mitään vihiä siitä, että sisämaahan yli- päässä aletaan rakentaa hurjasti tuulivoima- teollisuusalueita. Jos olisi ollut, en olisi tänne muuttanut tietenkään.

■ KONSULTTIYHTIÖ FCG:n on laskenut ennus- tetun sähkönkulutuksen perusteella, että uusia tuulivoimaloita pitäisi rakentaa Suomeen seuraavan kymmenen vuoden aikana noin 330 voimalan vuositahdilla, jotta kasvava sähkön tarve saataisiin katettua, Yle kertoi hiljattain. Tavoitteena on saada lähivuosiina Suomeen 3 300 tuulivoimalaa. Nyt niitä on vajaa 2000 kappaletta. TAUSTALLA on yhteiskunnan tar- ve irtaantua fossiilienergiasta ilmastoystistä. Itä-Suomen yliopiston selvityksen mukaan voimalahankkeiden suuri määrä uhkaa kuiten- kin tuulivoiman hyväksyttävyyttä, koska haitat ympäristölle alkavat korostua. Susanna kertoo itkeneensä jälleen viime aikoina, tällä kertaa surusta. Vihaakin hän on tuntenut ja voimat- tomuutta. Tunteet vaihtelevat ääriäidasta toiseen. Väillää ajattelen, etten kestä enää. Pist- än talon vaikka vasaralla kasaan ja lähdän telttaillemaan ulkomaille. Mutta sitten tulee taas se, että kerta kaikkiaan minä taistelen. Tä- män vääryyden on loputtava, Susanna sanoo. Hän muutti Tihlän kylään juuri sen takia, ettei siellä ole kaupunkien jatkuvaa taustakohinaa. Hiljaisilla paikoilla tuulivoimalan haitat koros- tutaan, kun teollinen rakentaminen muuttaa sekä maisemaa että äänimaailmaa suuresti, Susanna huomauttaa. Luonnonrauha on koko elämisen ja asumisen idea täällä. Mitä täällä on, jos se menetetään? Monet muutkin ovat vaatineet luonnonrauha-alueiden parempaa vaalimista, kun Pohjois-Savon maakunta ka- vaa on uudistettu tuulivoiman lisäämiseksi. Kaavasta on myös valittettu hallinto-oikeuteen tämän takia. Susannan mukaan oman kotirau- han puolustaminen on raskasta. Minun miehes- täni vaihtoehto on se, että voisimme vähentää sähkönkulutusta emmekä vain lisätä sitä. Mitä tämä on, että yritetään pelastaa maailmaa ja luontoa ja ilmastoa lisäämällä kulutusta ja tu- hoamalla sen kustannuksella ympäristöimme. Eikö se ole aika erikoinen yhtälö? Mutta jos täl- laista tosiaan halutaan tehdä, pitää olla valmis myös hoitamaan se oikeuden mukaisesti.

■ Nyt tämä on mennyt ihan käsittämättö- mäksi, kun kunnat on pantu kilpaillemaan tuuli voimaloiden kiinteistö vero tuloista. Nykyiset isot tuulivoimalat voivat hallita maisemaa merkittävästi jopa kymmenen kilometriin saakka. Lentoestevaloineen ne voivat näkyä yli kahdenkymmenen kilometrin päähän. Mai-

sema-, melu- ja väkähaittojen takia monet ovat toivoneet vähintään kahden kilometrin suojaetäisyyttä asutukseen, mitä tuulivoima teollisuus vastustaa. Sen mukaan nykyinen, melumallinnukseen perustuva 800–1000 metrin suojaetäisyys on riittävä takaamaan, etteivät laissa määritellyt melun desibelirajat asutuksen lähellä ylity. Pidempi suojaetäisyys vähentäisi tuulivoima teollisuuden mukaan sopivia rakennuspaikkoja merkittävästi. Kun- nat ovat nyt rajoittaneet rakentamista hyvin kirjavasti. Ne ovat edellyttäneet 1–3 kilomet- rin suojaetäisyyskielä Suomeen. Eri näkemyk- siä on myös siitä, saavatko voimatat näkyä esimerkiksi kansallispuistoihin. Vapaa-ajan asukkaiden liitto on herustanut tuulipuis- tojen nopean yleistyksen haitoista ja vaatii mökkiläisten parempaa huomioimista. Liiton mukaan viisi kilometriä olisi sopiva minimietäi- syys, koska mökkeilyyn liittyy oleellisesti luon- nonrauha. Polemiikkia on herustänyt myös val- tionosuus järjestelmän uudistus. Joulukuussa selvityshenkilöt esittivät, että kuntien tuuli- voimateollisuusalueista saamat kiinteistövero tulot otettaisiin jatkossa huomioon niiden valtionosuuksia laskettaessa. Käytännössä tasausjärjestelmä pienentäisi tuulivoimakun- tien saamia peruspalvelujen valtionosuuksia. Tuulivoimateollisuuden mukaan uudistus vai- keuttaisi rakentamista, koska kunnilla katooa porkkana kaavoittaa alueelleen lisää voimaloi- ta. Nyt etenkin kuntien rajoille on nousemassa isoja tuulivoimateollisuusalueita, koska kunnat kaavoittavat mielellään voimaloita rajaseudu- leen etäälle keskuksistaan.

Rakennetaan kuntien rajoille, jotta omille kunnan asukkaille tulisi mah- dollisimman vähän haittaa. Kolmen kilometrin suojaetäisyys olisi välttä- mätöntä!

■ Tämä on johtanut kitkaan myös kuntien välil- lä. Esimerkiksi keskusomalaisen Hankasaime- n kunnanjohtaja Matti Mäkinen on kritisoinut naapurinsa Kangasniemen tuulipuistohanket- ta. Hänen mukaansa Hankasalmi tekee kaik- kensa, ettei omia eikä toisten tuulivoimaloita tule kahta kilometriä lähemmäs kunnan asu- taista – tarvittaessa mennään vaikka oikeu- teen, Mäkinen kirjoitti Facebookissa. Mäkinen mukaan kaksi kilometriä on aivan minimietäi- syys asumisviihtyvyyttä ja -turvallisuutta aja- tellen. Kunnassa harkitaankin suojaetäisyyden linjaamista kolmeen kilometriin.

Susannan tilanteesta on kirjoitettu aiemmin myös Iltaasanomissa.

Luonnon puolesta RISTIKKO

ME TOSIAAN VOIMME VAIKUTTAA PÄÄTTÄJÄIN!

halki

«8»

PÖLISEVÄÄ

SOVI-TAAN

KAS-SILA SOININ-VAARA

JENKKI-TUOHTA

kii-pe-li

KIINAN JA VENA-JAN RAJALLA

YÖ-SUA

SAAT-NEET NIMEN-SA KALE-VÄ-LASTA

FESTA-REILLA JOSKUS

ALBU-MIN SI-VULLA

VER-KOS-SA

PAS-TILLI-MAKU HAA-VEI-LEVAT LA-KISTA

OHJEL-MILLE

PUOLA

LÖVH-KÄ OVIS-SA

VAS-TUSTAA TUULI-VOIMAA!

VAS-TAN POIKA!

SAKSASTA RANSKALAINEN LAULAJA

PUS-TAN POIKA!

LAH-TEA

SUO-JAA-VIA JALOS-TETTU VIINI-RYPÄLE

EDEL-TÄVÄ

ASU-TET-TUJA

JALO-KAAR-SU

AINA NAT-TEJA

kie-lin

PAATA-KAAN-TAVA PELI

VIR-HEE-TÖN

JOEN-UUR-TAMA

URHEI-LUTOI-MIT-TAJA JUU-SELA

OLL-I PIRKKO

VAL-HAL-LAN ASU-KAS

VÄHIN

SEPE-LIA

OMISTA OLOIS-TA

KOTI-SEU-DUN AANI VHDIS-TAA IHMI-SIA

kaista

silmillä

oitis

HERÄTYS ORPO!

Ei lisää tuulivoimaa tänne!

PERUSTUS LIIKUNTOA

HERÄTYS ORPO!

Osallistu kilpailuun vuoden 2026 aikana. Pääpalkinto on 50 e. Palauta täytetty ristikko joko kirjeellä PSL Ry, Ruuhijärventie 160, 44500 Viitasaarai tai valokuvana sähköpostitse info@pelastetaan-suomenluonto.fi. Liitä nimesi, sähköpostiosoitteesi / puhelinnumerosi lähetykseen. Oikean ratkaisun ristikosta julkaisemme www.kotiseudunaa.fi sivustolla sekä olemme yhteydessä kilpailun voittajaan 2.1.2027. Voittaja arvotaan tarvittaessa. Kiitos osallistumisestasi jo etukäteen.

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

Mielenosoitus toteutui myös lisäalassa

Satu | Satutäti Susanna

Konsultti kulki ympäriinsä kertomassa laskelmiaan. Lobarri ohjeisti kaavoissa. Laskukaavat toistivat itseään. Pienet kyläkoulut kiinni, Tuuliturbiinit syrjäkylille, terveyspalvelut uusiksi, kyläkeskukseen uusi iso koulu... Vain näin selviätte, muutoin teidät on yhdistettävä suurempaan lähikuntaan. Tulonlähteenne on tuuliturbiinit, jos ette niitä valitse, te tuhoudutte. Tuuliturbiinit pelastavat teidät. Ne ovat ainoa oikea pelastus... kaikkeen, vakuutti Konsultti.

Lobarri nyökkytti hyväksyvästi Konsultin selän takana ja hymyili. Hyvin menee... hyvin menee... Syrjäkylän asukkaat kauhistuivat. Vievät meiltä kyläkoulut ja vievät asuin-ympäristömme, vievät meiltä palvelumme, vievät meiltä kaiken mitä meillä täällä on, vievät hiljaisuuden ja rauhan, kauneuden ja pimeän tähtitaivaankin ne tuhoavat, vievät kotiemme arvot ja terveyttä ylläpitävien ympäristömme, vievät tulevaisuuden ja toivon. Syrjäkylältä alkoi kuulua ääniä.

Mitä ihmettä, asuuko siellä joku, hämmästeli Konsultti. Lobarri kuiskasi Konsultin korvaan, älä niitä kuntele, jatka vain suunnitelmiamme mukaan. Laskelmamme ovat soveliaita, niitä määrätietoisesti noudattakaamme. Konsultti toisti kaavoja kaikkialla kaikille. Lobarri seurasi iloiten perässä.

Syrjäseudun asukkaat itkivät järkytystään. Shokista selvittyään he suuttuivat ja heidän äänensä alkoi kuulua yhä kovemmin, pian se yltyi huudoksi saakka. He huusivat niin, että asia vihdoin meni perille vallassa oleville asti. Vallassa olevat hämmentyivät kaikesta tiedosta jota he saivat syrjäseudun asukkailta. Laskelmat menivät uusiksi. Miksi ihmeessä vaihtaisimme asukkaamme tuulivoimaturbiineihin. Vallassa olevat ymmärsivät vihdoin Konsultin ja Lobarin yhteistyöyhteyden ja heidän kertomansa sadut. Valtakunnan erotuomari nousi itsekin barrikaadeille syrjäseudun kansalaisten kanssa, ja vihelsi kovaa pilliin. Seis hän huusi. Nyt otetaan erätauko ja selvitetään oikeasti mistä tässä on kysymys. Satukertomukset jäivät menneeseen elämään. Tehtiin oikeita realistisia laskelmia ja tulevaisuuden suunnitelmia. Suunnitelmia, jotka toivat tullessaan takaisin toivon ja uskon parempaan. Suunnitelmia, jotka toivat vakautta ja vaurautta ja aitoa omavaraisuutta. Konsultti ja Lobarri poistuivat näyttämöiltä, eivätkä koskaan enää palanneet kertomaan satujaan. Sen pituinen se.

Sen pituinen se.

Pelastetaan Suomen Luonto ry |

Tuulivomahankkeiden kriittinen tarkastelu ja vaikuttaminen

Suomalainen kaunis ja rauhallinen maisema ilman tuulivoimatoilisuutta. Kuva: Tarja Ruuska

Tämän yhteenvedon tarkoituksena on tarjota asukkaille työkaluja tuulivoimahankkeiden arviointiin, asukkaiden oikeusturvan varmistamiseen ja tuulivoimaloiden haittojen ehkäisyyn.

Tehokas vaikuttaminen perustuu oikea-aikaiseen tiedon hankintaan, tiedottamiseen, verkostoitumiseen ja hallinnolliseen prosessin tuntemiseen. **Ennakoiva vaikuttaminen** ennen kuin mitään tuulivoimasuunnitelmia on tullut julki, niin hanki itselle ja toiminta- ja kuntapäätäjille oikeaa asiantuntijatieta tuulivoimaloiden todellisista ekologisista, taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista kunnan elinvoimaan.

- toimenpiteitä: media, suorapostitus, kyltit, julistheet, adressit, aloitteet, omat sivut, tiedotustilaisuudet, tapahtumat
- tarjoa vaihtoehtoja tuulivoimalle
- mielipidekirjoituksilla saa huomiota, mutta niiden vaikutus päättäjiin on ollut heikkoa. Myöskään mielipiteillä ja huomautuksilla prosessin eri vaiheissa OAS, YVA ei ole juuri ollut merkitystä, mutta ne tulee kuitenkin antaa faktoihin perustuen
- lausu erityisesti maisema-arvioinnin ja melumallituksen virheistä sekä puutteellisista luontoselvityksistä, mutta harkitse joidenkin asioiden jättämistä hallintovalitukseen, jotta tuuliyrittäjä ja konsulttinsa eivät pääse korjaamaan virheitään
- teetä riippumattomia kontrolliselvityksiä tuuliyrittäjän konsultin selvityksistä. Viranomaisten YVAN yhteydessä tekemät arvot ovat usein riittämättömiä resurssipulan takia
- hanki kaavoituksen käynnistämispöytäkirjan/kaavoituslupapöytäkirjan ja osoita sen virheet eli päätöstä kaavoituksesta ei voi tehdä ennen kuin virheet on korjattu ja kunnan juridinen etu turvattu
- vaatimukset kunnalle ja toimijalle
- vähimmäisvaatimukset tuulivoimaloista asutukseen on oltava riittävä meluhaittojen minimoimiseksi (2,5-3 km)
- riippumattoman meluasiantuntijan on suoritettava melun vastaanottomittaukset toiminnan käynnistyttyä melulle altistuvissa kohteissa. Mittaukset on tehtävä silloin, kun

Närhet. Kuva: Tapani Kokkinen

mittauksille on eniten melua tuottavat olosuhteet. Lyhyt- ja pitkäaikaiset ulko- ja sisätilojen mittaukset on tehtävä käynnistymisen jälkeisenä ajanjaksona loka-marraskuu. Tuulivoimatoimija tai konsulttinsa ei saa tehdä mittauksia. Kuitenkin tuulivoimayhtiön on kustannettava nämä mittaukset

- kaikkiin sopimuksiin ja päätöksiin tulee liittää ehdot tuulivoimaloiden purkamisesta ja purkuvakuuksista:
- toimijan on purettava, romutettava, kiertettävä ja kuljetettava pois kaikki voimaloiden maanpäälliset osat ja perustukset kokonaan sekä ennallistettava rakennuspaikat. Samoin purettava tv-alueen muuntamot, akkuvastat ja kaapeloinnit sekä ennallistettava nämä alueet ja huoltotiet
- purkuvakuuden on oltava riittävä inflaatiokorjattuna esim. 6,5 % investoinnin arvosta. Vakuus tulee olla vakavaraisen pankin tai vakuutuslaitoksen takaama ja se tulee asettaa kunnan hyväksi. Maksatus etupainotteiseksi
- kunnan tulee hankkia riippumaton selvitys vaikutuksista lähialueiden kiinteistöjen arvoon vähintään 5 km etäisyydellä

Oikeudellinen vaikuttaminen
Vleensä oikeudenkäynnissä on vaikeaa menestyä. Vaikka menettelyvirheitä ja esteellisyksiä pystytään osoittamaan, niin päättäjät tekevät taas uuden päätöksen välttämättä virheitä. Valitusta hallinto-oikeuteen tehtäessä kannattaa käyttää kokenutta ja tuulivoimaan perehtynyttä juristia. Tämä osaa laatia perustelut lakipykälien valossa.

Lopuksi
Tuulivoimahankkeen pysäyttäminen vaatii pitkäjänteisyyttä ja monialaista osaamista. Monet vastustajat uupuvat matkan varrella. Kuntalaisten aktiivinen toiminta on välttämätöntä ja kaikissa toimissa korostuu nopeus ja oikealla tiedolla vaikuttaminen kunnan päätöksentekijöihin.

- Toimi näin:**
- Verkotoidu** ja kerää rahoitus asiantuntija-apua varten
 - Vaikuta** päättäjiin faktoilla
 - Vaadi** jo kaavoituslupapöytäkirjan, purkuvakuudet melun vastaanottomittaukset
 - Dokumentoi** kaikki prosessin virheet hallintovalitusta varten
 - Uskalla ja rohkaise**, tule omalla nimellä esille

Erinomaista asiaa. Tutustu! **TUULENTUOMA** <https://tuulentuoma.fi>

Perustavoitteemme on Suomen itsenäisyyden ja riippumattomuuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa ja sen myötä huolenpito kansalaisten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Tämä kulkee kaiken muun edellä.

- Urho Kekkonen

